

LINQ آموزش جامع

آموزش جامع LINQ

نگارش 1.1

نویسنده : علی اقدام

بهار 1390

کلیه حقوق این اثر متعلق به علی اقدام می باشد و استفاده از آن با ذکر منبع بلامانع می باشد.

نکته قابل توجه

این کتاب در حال تکمیل شدن می باشد ، اگر در آن اشکال و یا اشکالاتی و یا اینکه نکته و مطلب جا افتاده ای برای افروده شدن وجود دارد لطفا آنها را از طریق آدرس های زیر به من اطلاع بدهید تا در ویرایش بعدی کتاب اعمال کنم.

www.aliaghdam.ir

info@aliaghdam.ir

info@aliaghdam.com

فهرست مطالب

3 نکته قابل توجه
10 مقدمه ای بر LINQ
11 LINQ چیست؟
12 LINQ to Objects
13 LINQ to DataSet
13 LINQ to SQL
13 LINQ to Entities
13 LINQ to XML
15 اسمبلی های مرکزی LINQ
15 System.Core.dll
15 System.Data.Linq.dll
15 System.Xml.Linq.dll
16 نوشتن اولین برنامه توسط LINQ
18 خصوصیات جدید C# برای LINQ
19 Anonymous types – نوع های بی نام
20 Object Initializers – مقدار دهنده اولیه به اشیاء
21 Type Inference – نوع بندی ضمنی
23 Extension Methods – توابع توسعه
23 تعریف توابع توسعه
24 فراخوانی توابع توسعه در سطح نمونه ای
24 فراخوانی توابع توسعه در سطح ایستا
25 استفاده Intelisense از توابع توسعه
25 توسعه رابط ها بوسیله توابع توسعه
27 Lambda Expressions – عبارات لامبدا

28	تعریف عبارات لامبدا
31	Query Expressions - عبارات پرس و جو
34	LINQ مقدمه ای بر نوشتار LINQ
35	LINQ پرس و جو های LINQ
35	نوشتار پرس و جوها
38	
38	عملگرهای استاندارد پرس و جو
39	انواع عملگرهای استاندارد پرس و جو
42	Restriction Operator - عملگر شرطی
42	Where عملگر
44	OfType عملگر
45	Projection Operators - عملگرهای پرتو
45	Select عملگر
46	SelectMany عملگر
48	Join Operators عملگرهای اتصال
48	Join عملگر
50	GroupJoin عملگر
51	Grouping Operators - عملگرهای دسته بندی
51	Group By عملگر
53	Ordering Operators - عملگرهای مرتب سازی
53	OrderBy عملگر
54	OrderBy descending عملگر
55	Thenby عملگر
56	ThenByDecending عملگر
57	Reverse عملگر
58	Agreagate Operators - عملگرهای تجمعی

58	عملگر Count
59	عملگر LongCount
59	عملگر Sum
60	عملگر Max و Min
62	عملگر Average
63	عملگر Aggregate
64	عملگرهای قسمت بندی - Partitioning Operators
64	عملگر Take
65	عملگر Skip
65	عملگر TakeWhile
66	عملگر SkipWhile
68	عملگر الحاقی - Concatation Operator
68	عملگر Concat
68	عملگرهای عنصری - Element Operators
68	عملگر First
69	عملگر FirstOrDefault
70	عملگر Last
71	عملگر LastOrDefault
72	عملگر Single
73	عملگر SingleOrDefault
74	عملگر ElementAt
75	عملگر ElementAtOrDefault
75	عملگر DefaultEmpty
77	عملگرهای تولیدی - Generation Operators
77	عملگر Repeat

78	عملگر Range
79	عملگر Empty
80	عملگرهای تنظیم کننده – Set Operators
80	عملگر Distinct
81	عملگر Intersect
81	عملگر Union
82	عملگر Except
85	عملگر Zip
86	عملگرهای کمیت سنج – Quantifier Operators
86	عملگر All
86	عملگر Any
87	عملگر Contains
89	عملگرهای تبدیل – Conversion Operators
89	عملگر Cast
89	عملگر ToArray
90	عملگر ToList
91	عملگر ToDictionary
92	عملگر ToLookup
93	عملگر AsEnumerable
98	پیوست 1
98	کلاس Customer
98	کلاس Order
98	کلاس Product
99	پیوست 2
99	دستور Select

99	دستور Select چند ستونی
100	دستور Where
101	دستور IN و Not IN
102	دستور Union
102	دستور Union All
103	دستور Group By
103	دستور : Order By
104	عملیات Join

مقدمه ای بر LINQ

1

امروزه با وجود زبان های شی گرا که قابلیت های زیادی را در اختیار توسعه دهندگان قرار می دهد، روش های مختلفی برای ارتباط با پایگاه داده های رابطه ای وجود دارد. با این وجود فقدان روشی مشخص و آسان برای اتصال به انواع پایگاه داده های رابطه ای و به صورت کلی به هر نوع منبع داده ای که به صورت شی نیست، احساس می شود، البته باید بگوییم می شد.

شاید شما بگویید که ADO.NET می تواند با استفاده از مفهوم DataSet به این آرمان دست یابد اما برای تحقق آن می بایست از یک شی DataAdapter استفاده کرد. یک شی DataAdapter چهار شی Command را در خود پیاده سازی می کند که این اشیاء برای انجام عملیات Select ، Delete ، Insert و Update بر روی پایگاه داده مورد استفاده قرار می گیرند ولی توجه داشته باشید که برای انجام این عمل شما می بایست این اشیاء را با عبارت SQL مناسب خود مقدار دهی کنید و که برای با انجام این عمل تا هنگام اجرای برنامه نمی توانیم از صحت عبارت SQL خود اطمینان کسب کنید. این بدان معناست که عبارات SQL در زبان های دات نت بیگانه هستند و عبارت SQL مقدار دهی شده برای دات نت و برنامه نویس در تاریکی است! و تا اجرا نشدن عبارت SQL از صحت عبارت هیچ اطلاعی نداریم.

LINQ چیست؟

در کنفرانس توسعه دهندگان حرفه ای مایکروسافت¹ در سال 2005، آقای هلسبرگ² یک تکنولوژی جدید که بتوان به وسیله آن با هر نوع منبع داده ای به یک روش یکسان اتصال برقرار کرد، به نام LINQ معرفی نمود. LINQ مخفف عبارت Language-Integrated Query است توجه داشته باشید که آن را لینک (Link) تلفظ کنید.

LINQ یک راه حل یکسان برای اتصال برقرار کردن و بازیابی اطلاعات از هر شی که رابط IEnumerable را پیاده سازی کرده باشد فراهم میکند. بوسیله LINQ می توان با آرایه ها و مجموعه های³ درون حافظه، پایگاه داده های رابطه ای و حتی اسناد XML را به عنوان منبع داده در نظر گرفت و با آن کار کرد!

بوسیله LINQ می توان اطلاعات را از هر منبع داده ای با گرامری مشابه و خوش شکل بازیابی کرد. گرامری که بسیار شبیه به نوشتار نحوی SQL است، توجه داشته باشید که هدف تیم سازنده LINQ، اضافه کردن یک راه جدید برای بازیابی داده ها نیست، بلکه فراهم کردن یک مجموعه دستورات محلی و جامع برای بازیابی اطلاعات⁴ که از هر نوع منبع داده ای پشتیبانی می کند.

LINQ یک سری مجموعه دستورات توانمند را ارائه می کند که بوسیله آنها می توان پرس و جوهای پیاده سازی کرد که از مواردی چون Join ها، توابع Aggregation، مرتب سازی، فیلتر و... پشتیبانی کند. این دستورات را language-level می نامند و دیگر نیازی به کامپایل برای دیدن نتیجه نیست! بله این مشکلی بود که در تکنولوژی ADO.NET با آن دست و پنجه نرم می کردیم، یعنی برای مشاهده نتیجه کوئری آن را اجرا می کردیم که مشکلاتی از قبیل خطایابی برنامه نویسی را دشوار می کرد و عرصه توسعه را بسیار طولانی تر.

شاید شما فکر کنید که LINQ ابزاری است که بتوان با آن کوئری های بر روی آرایه و مجموعه ها، پایگاه داده و یا XML پیاده سازی کرد ولی این تعریف درستی از LINQ نیست بلکه یک تکنولوژی است که بتوان Provider های را پیاده سازی کرد تا بوسیله آن با منابع داده ارتباط برقرار کرد به طور مثال Provider های مانند LINQ to SQL و یا LINQ to XML که توسط تیم توسعه NET. پیاده سازی شده اند که به آن مدل Provider اطلاق می شود.⁵

البته برای اینکه تیم توسعه دهنده لینک بتواند لینک را طراحی کند می بایست یک سری قابلیت ها را در زبان های دات نت وجود می آورد تا بتوان پرس و جو ها را در همه ی زبان های دات نت به یک صورت تولید و استفاده کرد به

¹ PDC Professional Developers Conference

² Anders Hejlsberg

³ Collection

⁴ Query Expression

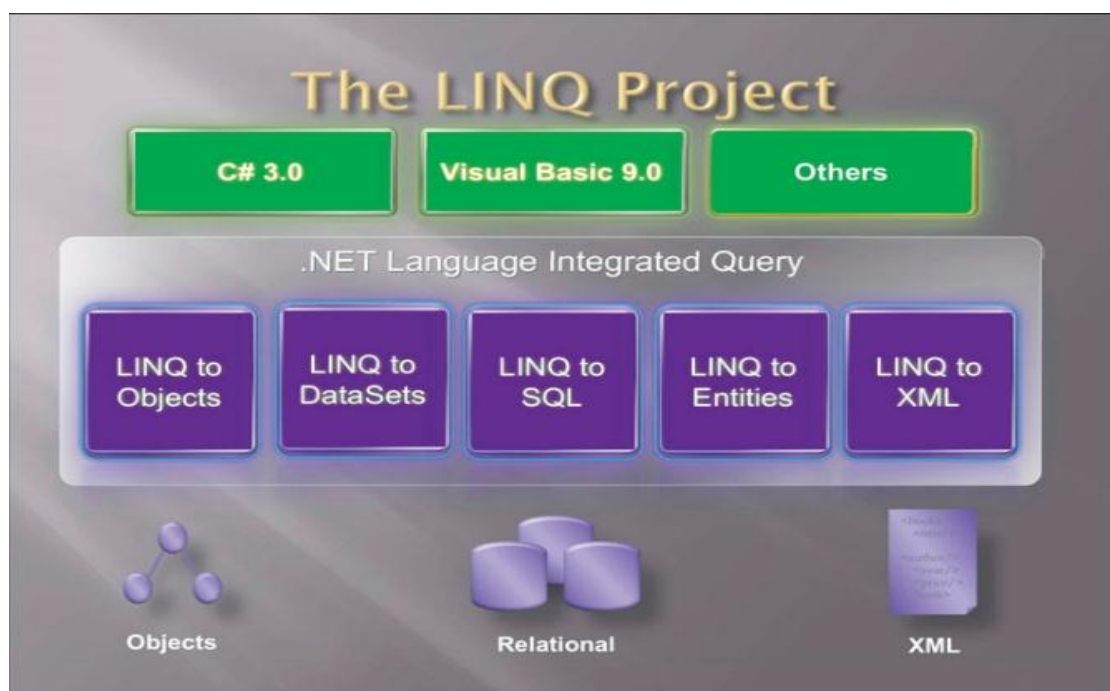
⁵ LINQ Provider Model

همین دلیل با معرفی لینک تکنولوژی های جدیدی همانند توابع الحاقی که کارکرد اصلی لینک را تحقق می دهد و توابع بی نام ، عبارات لامبدا و چندی دیگر که در فصل بعدی به بررسی هریک از آنها خواهیم پرداخت.

توجه

هدف این کتاب آموزش پیاده سازی Provider نیست ولی برای آشنایی می توانید به مقاله آقای [پدرام رضایی](http://tinyurl.com/LINQProviders) مراجعه کنید (<http://tinyurl.com/LINQProviders>).

نمودار زیر توسط اعضای تیم توسعه دات نت و LINQ تهیه شده است که به خوبی نحوه عملکرد و معماری LINQ را نشان می دهد.

بالا ترین سطح در تصویر نشان دهنده زبان های است که پشتیبانی کاملی از LINQ انجام می دهند.

سطح میانی این نمودار 5 بخش اصلی پروژه لینک را نشان می دهد :

LINQ to Objects: یک API است و متدهای که نشان دهنده عملگر های استاندارد پرس و جو می

باشند را فراهم می کند. این متدها برای بازیابی اطلاعات از تمامی اشیائی که رابط `IEnumerable` را

پیاده سازی کرده باشند ، استفاده می شود(آرایه و مجموعه عام و غیر عام درون حافظه).

LINQ to DataSet: این مدل، از عملیات پرس و جو بر روی DataTable ها و DataSet های موجود در ADO.NET پشتیبانی می کند.

LINQ to SQL: نامی است که برای API معین شده که به وسیله آن با می توان از بانک های رابطه ای مانند SQL Sever استفاده کرد. به طور خلاصه باعث تسهیل در استفاده از بانک اطلاعاتی را برای استفاده از بانک اطلاعاتی برای پرس و جو، درج، حذف و ویرایش می شود. برای استفاده از LINQ to SQL می بایست یک ارجاع به اسمبلی System.Data.Linq.dll داشته باشید.

LINQ to Entities: یک راه حل ارائه شده توسط Microsoft ORM می باشد و توسعه یافته LINQ to SQL است. LINQ to Entities بین پایگاه داده ی فیزیکی و طراحی منطقی و تجاری قرار می گیرد و اجازه استفاده از آن را به صورت موجودیت¹ ها می دهد.

LINQ to XML: علاوه بر تعمیم عملگرهای استاندارد پرس و جو شامل یک سری خصوصیات ویژه XML برای ایجاد اسناد XML و همچنین پرس و جو بر روی آنها می باشد البته تیم توسعه لینک خصوصیت جدیدی برای استفاده از اسناد XML طراحی نکرده بلکه استاندارد XML DOM را پشتیبانی کرده است یعنی دیگر نیازی به یادگیری XPath ندارید. برای استفاده از LINQ to XML می بایست یک ارجاع به اسمبلی System.Xml.Linq.dll به پروژه اضافه کنید.

البته برنامه نویسان می توانند این Provider ها را توسعه دهند و یا اینکه برای مصارف خاص از Provider های را توسعه داده و از آنها استفاده کنند. در زیر لیستی از Provider های توسعه یافته به همراه لینک مربوطه، موجود است :

- [LINQ Extender](#)
- [LINQ over C# project](#)
- [LINQ to Active Directory](#)
- [LINQ to Amazon](#)
- [LINQ to CRM](#)
- [LINQ to Excel](#)
- [LINQ to Expressions](#)
- [LINQ to Flickr](#)
- [LINQ to Geo](#)
- [LINQ to Google](#)
- LINQ to Indexes

¹ Entities

- [LINQ to JavaScript](#)
- [LINQ to JSON](#)
- [LINQ to LDAP](#)
- [LINQ to LLBLGen Pro](#)
- [LINQ to Lucene](#)
- [LINQ to Metaweb](#)
- LINQ to MySQL
- LINQ to NCover
- [LINQ to NHibernate](#)
- LINQ to Opf3
- [LINQ to Parallel \(PLINQ\)](#)
- [LINQ to RDF Files](#)
- [LINQ to Sharepoint](#)
- [LINQ to SimpleDB](#)
- [LINQ to Streams](#)
- LINQ to WebQueries
- [LINQ to WMI](#)

مدل رابطه ای دارای مزایایی است که در نگاه اول متوجه آنها نمی شویم ولی با نگرش دقیق در آن به این مزایا پی می بریم.

1. برنامه نویس می تواند با تصور خود کوئری طراحی کند و آنها را به صورت بصری ویرایش کند.
2. با فراهم شدن گزینه قبل شرایطی بوجود می آید که که برنامه نویس می تواند کوئری خود را به حداکثر کارایی خود برساند چون کوئری را مشاهده می کند.
3. برنامه نویس می تواند Provider ی برای منبع داده خود طراحی کند تا دیگران با آن به منبع داده او دسترسی داشته باشند به طور مثال اگر شما یک web service داشته باشید و بخواهید کاربران تحت یک سیستم به آن دسترسی داشته باشند برای این منظور می توانید یک Provider طراحی کنید.

اسمبلی های مرکزی LINQ:

System.Core.dll: انواعی را تعریف می کند که LINQ API مرکزی را نمایش می دهند. این یکی از اسمبلی های است که شما باید به آن ارجاع داشته باشید.

System.Data.Linq.dll: کارایی برای استفاده LINQ با پایگاه داده های رابطه ای را مهیا می کند. (LINQ to SQL)

System.Xml.Linq.dll: کارایی برای استفاده LINQ با اسناد XML را فراهم می کند. (LINQ to XML)

نوشتن اولین برنامه توسط LINQ

برای نوشتن اولین برنامه لینک خود یک برنامه کنسول ایجاد کنید و سپس کد زیر را در آن بنویسید :

```
using System;
using System.Linq;

string[] myWords = { "hello world", "hello LINQ",
"hello Aghdam" };

var items =
    from item in myWords
    where item.EndsWith("LINQ")
    select item;

foreach (var item in items)
    Console.WriteLine(item);
```

اگر کد بالا را اجرا کنید خروجی برابر با hello LINQ خواهد بود!

همانطور که مشاهده فرمودید عبارت کوئری بالا بسیار شبیه به کوئری های SQL است ،حالا می خواهیم قسمت های این کد را شرح دهیم و اگر با این عملگر ها آشنا نیستید نگران نشوید، در فصول بعدی با آنها آشنا خواهید شد.

در قسمت کوئری یک متغیر از نوع var به نام items تعریف شده است که برای خروجی کوئری مورد استفاده قرار می گیرد ، سپس items توسط یک عبارت پرس و جوی LINQ مقداردهی اولیه شده است. در قسمت اول از عبارت پرس و جو ، from برای تعیین نام منبع داده استفاده می شود . متغیر item در عبارت نشانگر یک عضو در مجموعه items است .

در قسمت where شرط های لازم برای بازایی اطلاعات از منبع داده تبیین شده است که تابع EndWith از کلاس string فراخوانی شده که در صورتی که قسمت پایانی رشته با "LINQ" به پایان برسد ،این تابع مقدار true برمی گرداند و سرانجام در قسمت select ،قسمت ها / بخش ها / یا فیلد های که می خواهیم نمایش دهیم را انتخاب می کنیم.

2 خصوصیات جدید C# برای LINQ

همانطور که در فصل قبل گفتیم LINQ توانایی خود را بوسیله قابلیت های جدیدی به دست می آورد که برای استفاده از LINQ می بایست از خصوصیات جدید C# استفاده کنیم، برای اینکه بتوانیم درک بهتری از عبارات LINQ داشته باشیم لازم است تا این خصوصیات جدید را که در C# 2.0 و C# 3.0 به زبان C# اضافه گردیده را فرا بگیریم.

این خصوصیات جدید عبارتند از:

- Anonymous types - نوع های بی نام
- Object Initializers - مقدار دهنده اولیه به اشیاء
- Type Inference - نوع بندی ضمنی
- Extension Methods - توابع توسعه
- Lambda Expressions - عبارات لامبدا
- Query Expresions - عبارات پرس و جو

نوع های بی نام - Anonymous types

شما به عنوان یک برنامه نویس OO ، مزایای تعریف کلاس ها برای نمایش جزئیات و کارایی یک موجودیت برنامه نویسی را می دانید. هر وقت شما نیاز به تعریف یک کلاس داشته باشید ، آن را تعریف و پیاده سازی می کنید ولی هنگامی که شما می خواهید می خواهید کلاسی را برای مدلسازی مجموعه ای از داده های کپسوله شده بدون تابع، رویداد و یا کارایی سفارشی دیگری ایجاد کنید و حتی این مدل سازی فقط درون پروژه شما مورد استفاده قرار گرفته باشد و دیگر قصد استفاده از آن را نداشته باشید، چکار انجام می دهید؟ آیا کلاس جدیدی ایجاد می کنید ؟

اینجاست که نوع های بی نام به کمک شما می آیند و یک میان بر بسیار بزرگ را در جلوی پای شما قرار می دهد. وقتی می خواهید یک نوع بی نام ایجاد کنید این کار را با استفاده از کلمه کلیدی **var** انجام می دهید. نوع های بی نام این قابلیت را فراهم می کنند که انواع قوی نوع بندی شده را بدون نیاز به ایجاد کلاس ها، ایجاد کنید.

در LINQ از نوع های بی نام استفاده زیادی می شود چون پاسخ پرس و جوها ممکن است هر نوعی باشد و از آنها به عنوان منبع داده موقتی استفاده می شود.

به مثال زیر توجه کنید.

```
static void Main(string[] args)
{
    var person = new { ID = 1 ,
                      FName = "Ali",
                      LName = "Aghdam",
                      Job = "Student" };

    Console.WriteLine("The Person Name is {0} {1}.", person.FName,
person.LName);

    Console.ReadLine();
}
```

در عبارت بالا بعد از کلمه کلیدی **new** هیچ گونه نوعی تعیین نشده که کامپایلر یک نوع بی نام ایجاد می کند. نوع های بی نام به برنامه نویس اجازه می دهد که از خروجی پرس و جوها بدون نیاز به ساخت کلاس جدید، استفاده کنند.

مقدار دهنده اولیه به اشیاء – Object Initializers

امروزه در برنامه نویسی برای پیاده سازی موجودیت ها از کلاس ها استفاده می کنیم که در مهندسی نرم افزار به این روش Entity Types اطلاق می شود و به عنوان بسته های اطلاعاتی محسوب می شوند ولی در طی این امر مشکلاتی وجود دارد که یکی از آن ها پیاده سازی سازنده های مختلف است. با قابلیت جدید سی شارپ یعنی مقدار دهنده اولیه به اشیاء می توان تا حد بسیار زیادی از این پیچیدگی جلوگیری کرد و همچنین تا حد زیادی از بار کدنویسی کاست به طوری که می توان در هنگام ایجاد نمونه از کلاس به فیلد های عمومی و Property ها دسترسی پیدا کرده و به صورت سفارشی آنها را مقدار دهی نمود.

به طور مثال موجودیت Person را با پیاده سازی زیر در نظر بگیرید..

```
class Person
{
    public int ID
    { get; set; }

    public string FName
    { get; set; }

    public string LName
    { get; set; }
}
```

خوب با توجه به موجودیت بالا که سه شناسه را تعریف کرده، سازنده به چه شکلی خواهد بود؟ اگر از من بپرسید می گویم هیچ نیازی به استفاده از سازنده در مورد کلاس بالا نیست! به چه شکل؟ به شکل زیر:

```
Person person = new Person
{
    ID = 1,
    FName = "Ali",
    Lname = "Aghdam"
};
```

و حتی به صورت زیر:

```
Person person = new Person
{
    ID = 1,
    Lname = "Aghdam"
};
```

نوع بندی ضمنی - Type Inference

کلمه کلیدی `var` (نوع بندی ضمنی) به کامپایلر اعلام می کند که خودش در مورد نوع متغیر تصمیم گیری می کند و هیچ موقع برنامه نویس نمی تواند به صورت صریح نوع آن را مشخص کند البته این تصمیم گیری برای نوع متغیر در زمان استفاده و مقداردهی شدن انجام می گیرد. نمونه زیر یک مثال ساده از `var` را نشان می دهد.

```
var i = 1;  
i = "Hello LINQ"; // An error generated by this line
```

توضیح: در خط اول با مقدار دهی 1 به متغیر `i` کامپایلر نوع متغیر `i` را از نوع `System.Int32` در نظر می گیرد، با این اوصاف منطقی است که از خط دوم خطا داشته باشد.

بیشتر بدانیم

در اصل `var` یک کلمه کلیدی C# نیست ولی می توان از این توکن بدون رخ دادن خطا به عنوان یک نوع داده استفاده کرد اما در هنگام کامپایل شدن کد، کامپایلر آن را از روی قراین به عنوان یک کلمه کلیدی می شناسد.

از این قابلیت می توان برای کاهش تکرار استفاده کرد مثلاً کد زیر را در نظر بگیرید:

```
List<int> myNumbers = new List<int>(1, 2, 3);
```

در کد بالا ما نیازی به قید کردن صریح `List<int>` در تعریف متغیر `myNumbers` نداشتیم و می توانیم آن کد را به صورت زیر و کوتاه تر بنویسیم.

```
var myNumbers = new List<int>(1, 2, 3);
```

نکته

توجه داشته باشید این عمل را طوری انجام دهید تا در هنگام مراجعه دوباره به کد بتوانید نحوه و نوع متغیر را تشخیص دهید.

در هنگام استفاده نوع بندی ضمنی محدودیت های وجود دارد که در زیر به معرفی آنها می پردازم:

اولین و مهم ترین محدودیت این که نوع بندی ضمنی تنها به متغیر های درون یک تابع یا خصوصیت اعمال می شود. بنابراین استفاده از کلمه نوع بندی ضمنی برای تعریف مقادیر بازگشتی، پارامترها و یا داده های اختصاصی یک نوع غیر مجاز است.

```
class varTestClass
{
    //Error : var cannot be used as field Data!
    private var myNumber = 1;

    //Error : var cannot be used as return value
    //or parameter type!
    public var myMethod(var x, var y)
    {
    }
}
```

متغیرهای نوع بندی ضمنی می بایست در زمان تعریف مقدار دهی شوند تا نوع آنها مشخص گردد و در صورت رها شدن بدون مقدار دهی (با مقدار null) دستور مذکور با خطا روبه رو خواهد شد (همانند قوانین تعریف یک متغیر از نوع const).

```
//error: must assign value!
var myNumber;

//error: must assign value at exact time of declaration!
var myWord;
myWord= "Hello LINQ";
```

برای تکمیل مثال قبل توجه کنید که امکان تعریف یک متغیر محلی با نوع بندی ضمنی nullable با استفاده از توکن ? وجود ندارد.

```
//can't define nullable implicit variable,
//as implicit variables can never be initially assigned
//null to begin with!

var? myNumber = 1;
var? noValue = null;
```

توابع توسعه - Extension Methods

توابع توسعه امکان به دست آوردن کارایی جدید را بدون نیاز به اصلاح مستقیم نوع مورد توسعه و یا انواع کامپایل شده موجود (کلاس ها ، struct ها و پیاده سازی های اینترفیس) و همچنین انواع در حال کامپایل کنونی را بوجود می آورد (به دلیل در دسترس نبودن کد و یا اجازه ندادن کلاس برای ارث بری). این تکنیک برای تزریق کارایی جدید به انواعی که کد پایه آنها وجود ندارد، بسیار سودمند خواهد بود و قابلیت اصلی پرس و جو لینک توسط توابع توسعه به دست آمده است.

در تعریف توابع توسعه اولین محدودیتی که با آن روبه رو می شویم این است که آنها باید درون یک کلاس static تعریف شوند، بنابراین هر تابع توسعه می بایست با کلمه کلیدی static تعریف شود دومین محدودیت این است که ما برای اعلام این تابع به عنوان تابع توسعه به کامپایلر می بایست با یک کلمه کلیدی this در اولین (و فقط اولین) پارامتر ورودی تابع استفاده کنیم.

نگاتی که باید در هنگام تعریف توابع توسعه باید به آنها توجه کنید:

- اگر یک تابع توسعه تعریف کرده اید ولی یک توسعه داخلی با الگوی مشابه (نه البته یکسان) وجود داشت، اولویت فراخوانی با توسعه داخلی است.
- خصوصیات، رویدادها و عملگرها قابل توسعه نیستند ولی مطرح شده اند و امید است در نسخه های بعدی C# این قابلیت ها نیز افزوده شوند.

بیشتر بدانیم

توابع توسعه ذاتا توابع ایستای معمولی هستند که می توانند در یک نمونه از نوع توسعه یافته مورد استفاده قرار گیرند که با توجه به قواعد نحوی توابع ایستا نمی توانند به اعضای (فیلد و یا توابع) دیگر نوع توسعه یافته ، دسترسی پیدا کنند که با توجه به این مسئله توسعه دادن با به ارث بردن به کلی تفاوت دارد و شما نمی توانید یک فیلد یک کلاس را توسط تابع توسعه خود مورد استفاده قرار دهید.

تعریف توابع توسعه

همانطور که اشاره شد در تعریف توابع توسعه اولین پارامتر ورودی تابع با کلمه کلیدی this شروع می شود و نام کلاس مورد نظر برای توسعه نیز قید گردد و تابع می بایست از نوع static باشد. مثال زیر نحوه تعریف یک تابع توسعه را نشان می دهد به قسمت های ضخیم دقت کنید.

```
static class MyExtensionMethodes  
{
```

```
///  
/// Returns a converted null and space to an empty string.  
///  
public static string ConvertNullToEmptyString(this string strInput )  
{  
    return ( String.IsNullOrEmpty(strInput) ? string.Empty : strInput  
);  
}  
}
```

بررسی نحوه عملکرد مثال بالا به عهده خودتان!

نکته

توابع توسعه تمامی قابلیت های توابع ایستای معمول را دارا می باشند یعنی می توان آنها را بوسیله توابع ایستا و یا نمونه سازی شده فراخوانی نمود.

فراخوانی توابع توسعه در سطح نمونه ای

برای استفاده از توابع توسعه تنها کافی است که تابع توسعه در فضای نام جاری باشد و یا اینکه یک ارجاع به آن فضای نام در فضای نام جاری وجود داشته باشد.

به طور مثال از تابع توسعه مثال بالا در این مثال استفاده می کنیم.

```
string strTest = null;  
strTest = strTest.ConvertNullToEmptyString();
```

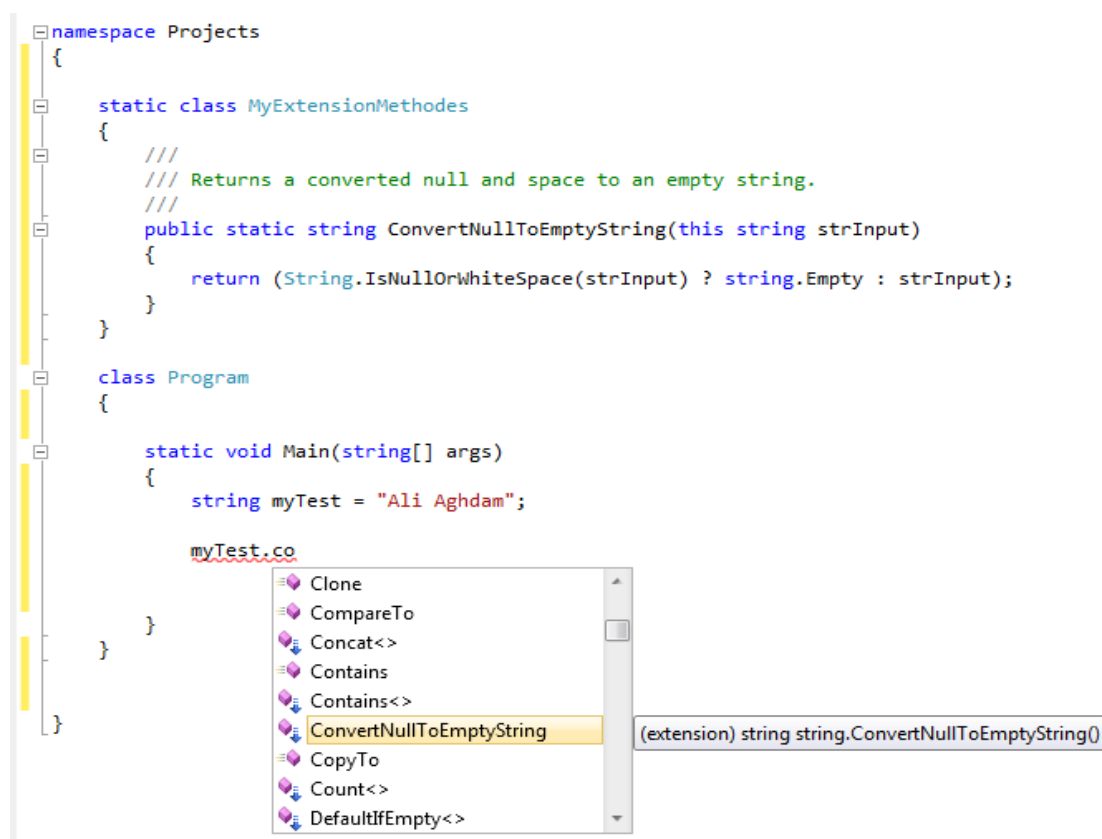
فراخوانی توابع توسعه در سطح ایستا

همانطور که قبلا اشاراتی شد می توان توابع توسعه را به صورت توابع ایستای معمولی مورد استفاده قرار داد که البته بعد از تبدیل شدن کد به کد IL کد قبلی با کد جدید که همان استفاده معمول از تابع ایستا است ، جایگزین می گردد.

```
string strTest = null;  
strTest = MyExtensionMethodes.ConvertNullToEmptyString(strTest);
```

استفاده Intelisense از توابع توسعه

زمانی که توابع توسعه ای را ایجاد می کنید و قصد استفاده از آنها را دارید، مکانیزم Intelisense ویژوال استودیو آنها را تشخیص می دهد و نمایش می دهد تا نیازی به به خاطر سپاری آنها را نداشته باشید. Intelisense توابع توسعه را به وسیله یک شکلک با یک فلش رو به پایین به نمایش می گذارد.

همانطور که مشاهده می کنید توابع توسعه دیگری نیز وجود دارند که اکثریت آنها نیز توابع توسعه LINQ هستند.

توسعه رابط ها بوسیله توابع توسعه

در ابتدای توضیحات بیان نمودم که امکان توسعه رابط¹ ها نیز وجود دارد ولی ماهیت انجام این عمل با توسعه یک کلاس تفاوت دارد. این عمل را به صورت قدم به قدم انجام می دهیم تا مراحل آن را به خوبی درک کنید. برای شروع یک رابط جدید به نام `ILocatable` ایجاد کنید و سپس پیاده سازی زیر را برای آن تعریف کنید.

```

// Define a normal CLR interface in C#.
public interface ILocatable
{
    int Longitude { get; set; }
    int Latitude { get; set; }
}

```

¹ Interface

حال این رابط را به یک کلاس اعمال کنید

```
// Implementation of ILocatable.
public class Car : ILocatable
{
    public int Longitude { get; set; }
    public int Latitude { get; set; }
}
```

رابط ILocatable دارای دو متد است که در کلاس Car پیاده سازی شده است. با فرض اینکه ما به کد رابط ILocatable دسترسی نداریم و یا نمی خواهیم در آن تغییری بدهیم و می خواهیم آن را توسعه دهیم که برای این عمل را نمی توان به شکل معمول انجام دهیم .

برای اینکه یک رابط را توسعه دهیم می بایست پیاده سازی آن توابع را نیز مهیا کنید و این را به این صورت فرض کنید که کلاس های که این رابط را پیاده سازی می کنند شامل یک متد با این پیاده سازی هستند. این عمل را در مثال زیر مشاهده کنید.

```
public static class LocatableExtensions
{
    public static void MoveNorth(this ILocatable locatable, int degrees)
    {
        // ...
    }

    public static void MoveWest(this ILocatable locatable, int degrees)
    {
        // ..
    }
}
```

حال زمانی که از کلاسی که رابط ILocatable را پیاده سازی کرده نمونه سازی شود، آن کلاس می تواند به توابع توسعه داده شده دسترسی پیدا کند.

```
Car car = new Car();
car.MoveNorth(23);
car.MoveWest(23);
```

بیشتر بدانیم

برای استفاده از توابع توسعه بهتر است کتابخانه ای از آن در دسته بندی های مختلف تهیه کنید تا از آنها بتوانید در پروژه های مختلف به راحتی استفاده کنید همچنین یک پایگاه اینترنتی وجود دارد که در آن کاربران توابع توسعه خود را به اشتراک می گذارند که می تواند به عنوان یک پایگاه عظیم اطلاعاتی مورد استفاده قرار گیرد. این پایگاه توابع توسعه را برای سه زبان C#، F# و ویژوال بیسیک و در دسته بندی های بسیار زیاد ارائه می کند.

آدرس این پایگاه : www.ExtensionMethod.net

عبارات لامبدا - Lambda Expressions

عبارات لامبدا توابع ناشناخته ای هستند که می توانند شامل عبارات و قطعات کد باشند که می توان از آنها برای ساخت درخت های عبارت¹ و Delegate ها استفاده نمود. عبارات لامبدا این امکان را فراهم می کنند که توابعی ایجاد نموده و آنها را به عنوان آرگومان به متدها ارسال کرد.

```
1 public 2 int 3 myMethod(4 int x , int y)
{
  //... 5
}
```

¹ Expression Tree

عبارات لامبدا یک تابع را عنوان خروجی برگردانده و توانایی تعریف توابع Inline را فراهم می کنند. توجه کنید که نوشتن عبارات Lambda هیچ پیچیدگی ندارد و خواهید فهمید که بسیار هم در LINQ و Delegate ها پر کاربرد هستند.

تعریف عبارات لامبدا

برای تعریف یک تابع معمول می بایست پنج قسمت را به صورت صریح تعریف کرد :

1. نوع دسترسی به تابع
2. نوع خروجی تابع
3. نام تابع
4. لیست پارامتر های ورودی
5. بدنه تابع

ولی برای تعریف عبارت لامبدا فقط دو مرحله از مراحل تعریف تابع را انجام می دهیم.

1. لیست پارامتر ها
2. بدنه تابع

قسمت اول عبارت لامبدا (عبارت داخل پرانتز) به عنوان آرگومان های تابع در نظر گرفته می شوند و اگر عبارت لامبدای مورد نظر شما فاقد آرگومان باشد می توانید از این قسمت صرف نظر کنید. قسمت دوم یعنی \Rightarrow به کامپایلر اعلام می کند که این عبارت یک عبارت لامبدا است و قسمت سوم بدنه تابع را نشان می دهد که در این عبارت بدنه ساده است ولی اگر شما خواستید بدنه بیشتر را در عبارت خود داشته باشید می بایست دستورات درون brase قرار دهید و آنها را با سمی کولون جدا کنید.

مثال زیر نحوه تعریف یک عبارت لامبدا را نشان می دهد:

```
(int x) => x + 1;
```

عبارت بالا معادل عبارت زیر است :

```
int func(int x)
{
    return x + 1;
}
```

بیشتر بدانیم

در هنگام کامپایل شدن عبارت لامبدا، کامپایلر آن عبارت را به عنوان Delegate در نظر می گیرد و پیاده سازی آن را در کلاس جاری قرار می دهد و نوع دسترسی به تابع مورد نظر خصوصی در نظر گرفته می شود. به این ها توابع بی نام¹ اطلاق می گردد چون نام تابع توسط کامپایلر انتخاب می گردد و هیچ قانون مشخصی برای آن وجود ندارد یعنی با چند بار کامپایل یک کد، چندین نام مختلف به آن نسبت داده می شود. نام این تابع با علامت "<" شروع می شود چون شما هیچ موقع نمی توانید ادعا کنید که تابعی نوشته اید که با این علامت را شروع می شود! پس کامپایلر از این راه آنها را تشخیص می دهد همچنین کامپایلر یک خصیصه علامت System.Runtime.CompilerServices.CompilerGeneratedAttribute نیز به تابع اضافه می کند تا دچار اشتباه نشود. به عبارت زیر دقت کنید

```
internal sealed class AClass
{
    public static void CallbackWithoutNewingADelegateObject()
    {
        ThreadPool.QueueUserWorkItem(obj => Console.WriteLine(obj), 5);
    }
}
```

عبارت بالا بعد از کامپایل به کد IL، به عبارات صخیم شده دقت کنید

```
internal sealed class AClass {

    // This private field is created to cache the
    // delegate object.
    // Pro: CallbackWithoutNewingADelegateObject will
    // not create
    // a new object each time it is called.
    // Con: The cached object never gets garbage
    // collected
    [CompilerGenerated]
    private static WaitCallback
    <>9__CachedAnonymousMethodDelegate1;

    public static void
    CallbackWithoutNewingADelegateObject() {
        if (<>9__CachedAnonymousMethodDelegate1 ==
```

¹ anonymous function

```
    null) {
        // First time called, create the delegate
        object and cache it.
        <>9__CachedAnonymousMethodDelegate1 =
            new
            WaitCallback(<CallbackWithoutNewingADelegate
            Object>b__0);
    }

    ThreadPool.QueueUserWorkItem(<>9__CachedAnonymo
    usMethodDelegate1, 5);
}

[CompilerGenerated]
private static void
<CallbackWithoutNewingADelegateObject>b__0(Object
obj) {
    Console.WriteLine(obj);
}
}
```

اگر دقت کرده باشید در استفاده های معمول عبارت لامبدا قصد دارد تا یک سطح برنامه نویسی را کم کند و خود این مسئولیت را به دوش بکشد (البته کامپایلر).

عبارات پرس و جو - Query Expressions

در هنگام تعامل با پایگاه های داده در واقع ما از دو زبان برای این تعامل استفاده می کنیم نخستین زبان ،زبان برنامه نویسی ما است (مثلا C#) و دیگری زبانی که با پایگاه داده ارتباط برقرار می کنیم (مثلا SQL). برای اینکه بتوانیم با پایگاه داده ارتباط برقرار کنیم عبارت SQL را در قالب متن به سیستم میانی پایگاه داده ارسال می کنیم که تا زمان اجرا نشدن کد نمی توانیم از صحت این عبارت مطلع شویم.

در C# 3.0 تکنولوژی LINQ ما را از وابسته بودن به عبارات SQL متنی رها ساخت و بوسیله عبارات پرس و جو قابلیت نوشتن عباراتی نزدیک به عبارات SQL با قابلیت Language-Level را فراهم می کند.

عبارات پرس و جو با جزء from شروع و با select و یا group به پایان می رسد. جزء from می تواند با جزء های from ، let ، و where ادامه داشته باشد. جزء from نقش سازنده ،let نقش محاسبه گر مقدار ، select و group نقش شکل دادن به نتایج و where نقش فیلتر را ایفا می کنند. جزء های دیگر نیز وجود دارند که در فصل بعدی به تفصیل آنها را شرح خواهیم داد.

قاعده نوشتار عبارت پرس و جو به صورت زیر است:

Query-expression:

from-clause query-body

from-clause:

from type_{opt} identifier in expression join-clauses_{opt}

join-clauses:

join-clause

join-clauses join-clause

join-clause:

join type_{opt} identifier in expression on expression equals expression

join type_{opt} identifier in expression on expression equals expression
into identifier

query-body:

from-let-where-clauses_{opt} orderby-clause_{opt} select-or-group-clause query-continuation_{opt}

from-let-where-clauses:

from-let-where-clause

from-let-where-clauses from-let-where-clause

from-let-where-clause:

from-clause
let-clause
where-clause

let-clause:
let identifier = expression

where-clause:
where boolean-expression

orderby-clause:
orderby orderings

orderings:
ordering
orderings , ordering

ordering:
expression ordering-direction_{opt}

ordering-direction:
ascending
descending

select-or-group-clause:
select-clause
group-clause

select-clause:
select expression

group-clause:
group expression by expression

query-continuation:
into identifier join-clauses_{opt} query-body

در واقع این عبارات در هنگام کامپایل به شکل متدی خود به وسیله توابع توسعه تبدیل می گردند و شما نیز می توانید به صورت مستقیم شکل متدی عبارت پرس و جو را بنویسید. عبارت پرس و جوی زیر را در نظر بگیرید

```
from Person p in Persons
where p.LName == "Aghdam"
select p
```

عبارت بالا ابتدا به عبارت زیر تبدیل می گردد:

```
from Person p in Persons.Cast<Person>()
where p.LName == "Aghdam"
select p
```

عبارت بالا ابتدا به عبارت زیر تبدیل می گردد:

```
Persons.Cast<Person>().Where( p => p.LName == "Aghdam")
```

مقدمه ای بر نوشتار LINQ

3

بوسیله LINQ می توان بر روی مجموعه ای پرس و جو انجام داد و یا عناصر مجموعه ای را مدیریت کرد. خصوصیت کلیدی LINQ ادغام شدن آن با مجموعه ی زیادی از زبان ها است یعنی می توان از نوشتار LINQ در زبان های مختلف که آن را پشتیبانی می کنید به یک صورت استفاده نمود که این ویژگی برای برنامه نویسانی که از چندین زبان استفاده می کنند بسیار مهم است.

همانطور که در فصل قبلی بیان شد، LINQ زیر ساخت های برای انواع منابع داده را در خود دارد، شامل LINQ to Object ، LINQ to XML ، LINQ to Entities و ... همه ی این زیر ساخت ها توسط یک سری توابع توسعه ایجاد میشوند که یک سری کلمات کلیدی برای نوشتن پرس و جو ها ایجاد می کنند، در این فصل به شرح آنها می پردازیم.

پرس و جو های LINQ

LINQ عملکرد خود را از یک سری عملگر های پرس و جو که بوسیله توابع توسعه پیاده سازی شده اند، به دست می آورد. این عملگر های پرس و جو بر روی اشیائی که رابط های IEnumerable و IQueryable را پیاده سازی کرده باشند، اعمال می گردند.

نوشتار پرس و جوها

برای تشریح نوشتار LINQ از یک مثال استفاده می کنیم تا بتوانیم بهتر به واقعیت Integrity بودن LINQ پی ببریم. فرض کنید می خواهید به وسیله LINQ to Object پرس و جوی را بر روی نوع Developer انجام دهید و نمونه های از آن که زبان C# به عنوان زبان اصلی آنهاست را انتخاب نمایید. به کد زیر که به زبان C# نوشته شده دقت کنید:

```
using System;
using System.Linq;
using System.Collections.Generic;

public class Developer {
    public string Name;
    public string Language;
    public int Age;
}

class App {

    static void Main() {

        Developer[] developers = new Developer[] {
            new Developer {Name = "Ali", Language = "C#"},
            new Developer {Name = "Vahid", Language = "C#"},
            new Developer {Name = "Yaser", Language = "VB.NET"}};

        var developersUsingCSharp =
            from d in developers
            where d.Language == "C#"
            select d.Name;

        foreach (var item in developersUsingCSharp) {
            Console.WriteLine(item);
        }
    }
}
```

وقتی کد بالا را اجرا می کنید در خروجی نام های Ali و Vahid نمایش داده می شوند.

می توان در زبان Visual Basic نیز پرس و جوی بالا را به همان صورت استفاده نمود (قسمت ضخیم مثال قبل)، به کد زیر در زبان Visual Basic دقت کنید:

```
Imports System
Imports System.Linq
Imports System.Collections.Generic

Public Class Developer
    Public Name As String
    Public Language As String
    Public Age As Integer
End Class

Module App
    Sub Main()
        Dim developers As Developer() = New Developer() {
            New Developer With {.Name = "Paolo", .Language = "C#"},
            New Developer With {.Name = "Marco", .Language = "C#"},
            New Developer With {.Name = "Frank", .Language = "VB.NET"}}

        Dim developersUsingCSharp = From d In developers
                                    Where d.Language = "C#"
                                    Select d.Name

        For Each item In developersUsingCSharp
            Console.WriteLine(item)
        Next
    End Sub
End Module
```

هر دو پرس و جوی استفاده شده در مثال های قبل Query Expression نام دارند که در فصل قبلی به آنها پر داخیم. این پرس و جوها بسیار به عبارات SQL شبیه هستند و تنها تفاوت اندکی در شکل با هم دارند. به عنوان مثال عبارت پرس و جوی قبلی دارای یک قسمت برای انتخاب بود(عملیات پرتو):

```
select d.Name;
```

آن قسمت انتخابی بر روی هر مجموعه ای از آیتم ها اعمال می شد:

```
from d in developers
```

همچنین عملیات انتخابی بوسیله یک شرط خاص انجام می شد:

```
where d.Language == "C#"
```

بیشتر بدانیم

اگر در فهم عبارات پرس و جوی LINQ مشکل دارید اصلاً نگران نشوید چون اصولاً LINQ را می‌بایست به صورت عملی یاد گرفت.

برای اینکه بتوانید عبارات SQL خود را به راحتی به عبارات پرس و جوی LINQ تبدیل کنید می‌توانید [به پیوست شماره دو](#) مراجعه کنید که در آن نحوه تبدیل همه ی دستورات SQL به LINQ را توضیح شده است.

4 عملگرهای استاندارد پرس و جو

عملگرهای استاندارد پرس و جو¹ API ای است که امکان انجام پرس و جو را بر روی آرایه ها و مجموعه ها و انواع منابع داده را فراهم می کند.

عملگرهای استاندارد پرس و جو در واقع توابعی هستند که در کلاس های ایستای موجود در فضای نام *System.Linq* و به عنوان متدهای توسعه با مدل های مختلفی تعریف شده اند. این توابع در اسمبلی *System.Core.dll* قرار دارند، و از آنها در هر زبان تحت دات نت که *Generic* ها و ویژگی های جدید دات نت را پشتیبانی کند، می توان استفاده نمود.

در این در فصل ما LINQ to Object را بررسی می کنیم ولی من مناسب دیدم که این فصل را با LINQ to Object نام گذاری نکنم!

از عملگرهای استاندارد پرس و جو می توان بر روی هر شی که واسط *IEnumerable<T>* و *IQueryable<T>* را پیاده سازی کند، استفاده کرد توجه داشته باشید که به جای T می توان هر نوع دیگری قرار داد.

¹ Standard Query Operators

نکته بسیار مهم

از این قسمت به بعد برای توضیح مثال های در مورد عملگرهای استاندارد پرس و جو از سه کلاس Order، Customer و Product استفاده خواهیم کرد که پیاده سازی آنها در پیوست شماره یک موجود است.

انواع عملگرهای استاندارد پرس و جو

در زیر لیستی از انواع این عملگرها آمده است که ادامه هر کدام را به طور کامل توضیح خواهیم داد.

عملیات	عملگر	توضیحات
Aggregate	Aggregate	یک تابع را بر روی یک مجموعه اعمال می کند.
	Average	میانگین عناصر یک مجموعه را محاسبه می کند.
	Sum	مجموع عناصر یک مجموعه را محاسبه می کند.
	Count	تعداد عناصر یک مجموعه را با یک نوع int بر می گرداند.
	Long Count	تعداد عناصر یک مجموعه را با یک نوع Long بر می گرداند.
	Min	کمترین مقدار در یک مجموعه از مقادیر عددی را بر می گرداند.
	Max	بیشترین مقدار در یک مجموعه از مقادیر عددی را بر می گرداند.
Concatenation	Concat	عناصر دو مجموعه را با هم ادغام می کند.
Conversion	Cast	عناصر یک مجموعه را به یک نوع معین شده ، تبدیل می کند.
	ToArray	از مجموعه معین شده یک آرایه می سازد.
	ToDictionary	از روی مجموعه مشخص شده یک شیء از نوع کلاس Dictionary<K,E> ایجاد می کند.
	ToList	از روی مجموعه مشخص شده یک شیء از نوع کلاس List<T> ایجاد می کند.
	ToLookup	از روی مجموعه مشخص شده یک شیء از نوع کلاس LookUp<K,T> ایجاد می کند.
Element	DefaultIfEmpty	اگر مجموعه مشخص شده تهی باشد ، یک مقدار پیش فرض به خروجی ارسال می کند.

عملیات	عملگر	توضیحات
	ElementAt	عنصری از مجموعه را بر اساس ایندکس معین شده بر می گرداند.
	ElementAtOrDefault	عنصری از مجموعه را بر اساس ایندکس معین شده بر می گرداند و در صورتی که ایندکس خارج از محدوده باشد یک مقدار پیش فرض را بر می گرداند.
	First	اولین عنصر یک مجموعه را بر می گرداند.
	FirstOrDefault	اولین عنصر یک مجموعه را بر می گرداند و اگر اولین عنصر در دسترس نباشد یک مقدار پیش فرض بر می گرداند.
	Last	آخرین عنصر یک مجموعه را بر می گرداند.
	LastOrDefault	آخرین عنصر یک مجموعه را بر می گرداند و اگر آخرین عنصر در دسترس نباشد یک مقدار پیش فرض را بر می گرداند.
	Single	یک عنصر از مجموعه که با شرط مطابقت داشته را به عنوان خروجی بر می گرداند.
Equality	SingleOrDefault	یک عنصر از مجموعه که با شرط مطابقت داشته را به عنوان خروجی بر می گرداند و اگر عنصری پیدا نشود یک مقدار پیش فرض بر می گرداند.
	SequenceEqual	دو مجموعه را برای یکسان بودن بررسی می کند و مقدار Boolean بر می گرداند
Generation	Empty	از نوع تعیین شده یک مجموعه تهی ساخته و بر می گرداند.
	Range	یک مجموعه عددی را شامل عناصری از پارامتر اول ورودی تا پارامتر دوم ورودی را ساخته و بر می گرداند.
	Repeat	یک مجموعه را که شامل تکرارهای از عنصر تعیین شده است و بر می گرداند.
Grouping	GroupBy	عناصر یک مجموعه را گروه بندی می کند.
Join	GroupJoin	دو مجموعه را بر اساس کلیدهای همسان گروه بندی می کند.
	Join	اتصال داخلی دو مجموعه را بر اساس کلیدهای همسان انجام می دهد.

عملیات	عملگر	توضیحات
Ordering	OrderBy	عناصر یک مجموعه را بر اساس یک و یا چند کلید معین به صورت صعودی مرتب می کند.
	OrderByDescending	عناصر یک مجموعه را بر اساس یک و یا چند کلید معین به صورت نزولی مرتب می کند.
	ThenBy	عناصر یک مجموعه مرتب را بر اساس یک و یا چند کلید به صورت صعودی مرتب می کند.
	ThenByDescending	عناصر یک مجموعه مرتب را بر اساس یک و یا چند کلید به صورت نزولی مرتب می کند.
	Reverse	تمامی عناصر یک مجموعه را از نظر چیدمان برعکس می کند.
Partitioning	Skip	به تعداد مشخص شده ای از عناصر مجموعه صرف نظر کرده و بقیه را بر می گرداند.
	SkipWhile	به وسیله یک عبارت شرطی ، از تعداد مشخصی از عناصر مجموعه صرف نظر کرده و بقیه را بر می گرداند.
	Take	تعداد مشخصی از عناصر مجموعه را به عنوان خروجی برگردانده و از باقیمانده عناصر صرف نظر می کند.
	TakeWhile	تعداد مشخصی از عناصر مجموعه را بوسیله یک شرط جدا و به عنوان خروجی برگردانده و از باقیمانده عناصر صرف نظر می کند.
Projection	Select	عناصری از مجموعه که می بایست برگردانده شوند را تعیین می کند.
	SelectMany	یک عملیات پرتو یک به چند از روی عناصر مجموعه انجام می دهد.
Quantifier	All	کلیه عناصر مجموعه را بر اساس یک شرط مشخص چک می کند.
	Any	بررسی می کند که آیا عنصری از مجموعه با شرط داده شده مطابقت می کند یا نه.
	Contains	وجود عنصر مورد نظر را در مجموعه بررسی می کند.
Restriction	Where	عناصر یک مجموعه را بر اساس مشخص شده فیلتر می کند.
	OfType	عناصر یک مجموعه را بر اساس یک نوع معین شده ، فیلتر می کند.

عملیات	عملگر	توضیحات
Set	Distinct	عناصر متمایز در یک مجموعه را بر می گرداند.
	Except	یک مجموعه جدید را از عناصر متفاوت دو مجموعه مجزا ایجاد می کند.
	Intersect	یک مجموعه جدید را از عناصر مشابه دو مجموعه مجزا ایجاد میکند.
	Union	از حاصل اجتماع دو مجموعه یک مجموعه جدید ایجاد می کند.
	Zip	عناصر یک مجموعه را با عناصر متناظر در مجموعه دیگر ادغام می کند
	AsEnumerable	این عملگر یک مجموعه را به یک مجموعه از نوع <code>IEnumerable<TSource></code> تبدیل می کند.

عملگر شرطی - Restriction Operator

عملگر شرطی نتیجه پرس و جو ها را بر اساس یک شرط تعیین شده فیلتر می کند که از پر کاربرد ترین عملگرهای پرس و جو در LINQ است. در ادامه به بررسی این نوع عملگر خواهیم پرداخت.

عملگر Where

این عملگر نتیجه پرس و جو را بر اساس آرگومان ورودی (به عنوان شرط) محدود می کند. فرم کلی نوشتار این عملگر به دو صورت زیر است :

```
public static IEnumerable<TSource> Where<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Boolean> predicate);

public static IEnumerable<TSource> Where<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Int32, Boolean> predicate);
```

تفاوت این دو فرم از عملگر Where تنها در پارامتر دوم آنها است این پارامتر همان شرطی است که هر عنصر در یک مجموعه با آن مقایسه می گردد. در فرم دوم عملگر Where یک پارامتر از نوع int وجود دارد که نشان دهنده اندیس هر عضو در مجموعه است که صفر شروع می شود.

مثال 1: در پرس و جوی زیر اجناسی که قیمت آنها بیشتر از 10 باشد به عنوان خروجی برگردانده می شود.

```

List<Product> products = new List<Product>
{
    new Product() { Name = "product 1", UnitPrice = 10 },
    new Product() { Name = "product 2", UnitPrice = 8 },
    new Product() { Name = "product 3", UnitPrice = 12 }
};

IEnumerable<Product> retProducts = from p in products
                                   where p.UnitPrice > 10
                                   select p;

foreach (var item in retProducts)
    Console.WriteLine(item.Name);

```

وقتی پرس وجوی قبل کامپایل می گردد به معادل توابع الحاقی تبدیل می شود و در واقع توابع الحاقی هستند ولی برای اینکه بتوان از فرم پرس وجوی شبیه به نوشتار SQL استفاده کرد به این صورت نوشته می شوند که می توان از هر دو فرم برای نوشتن پرس وجوها استفاده کرد. به عنوان مثال عبارت پرس و جو بالا در هنگام کامپایل به عبارت زیر تبدیل می شوند ، به نحوه استفاده از توابع توسعه و عبارات لامبدا توجه کنید .

```

IEnumerable<Product> retProducts = products.Where(p => p.UnitPrice > 10);

```

مثال 2: در برنامه زیر از نوع دوم عملگر استفاده شده است. در این برنامه خریدارانی که کد ایندکس آنها با کد IDشان برابر باشد ، برگردانده می شوند.

```

List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer() {Name ="Ali" , Family = "Aghdam" , CustomerID =0 },
    new Customer() {Name ="Ali" , Family = "Nasiri" , CustomerID =2 },
    new Customer() {Name ="Arash" , Family = "Novin" , CustomerID =3 }
};

var query = customers.Where( ( p , index ) => p.CustomerID == index );

foreach (var item in query )
    Console.WriteLine(item.Name);

```

نکته بسیار مهم

اگر هر یک از آرگومان های عملگر Where با null مقدار دهی شوند یک استثناء ArgumentNullException تولید خواهد شد.

عملگر OfType

عملگر OfType اعضاء یک مجموعه را برحسب یک نوع مشخص فیلتر می کند و فقط عناصری که از آن نوع باشند در نتیجه پرس و جو قرار می گیرند. فرم این عملگر به صورت زیر است :

```
public static IEnumerable<T> OfType<T>(this IEnumerable source){
    foreach (object item in source)
        if (item is T)
            yield return (T)item;
}
```

همانطور که از فرم این عملگر معلوم است اعضای source تک تک بررسی می شوند و در صورتی که با نوع T مطابقت داشته باشند برگردانده می شوند.

مثال: در برنامه زیر می خواهیم از بین انواع مختلف درون لیست فقط عناصری که از نوع Customer هستند را انتخاب کنیم.

```
//using System.Collections

ArrayList complexList = new ArrayList();

complexList.Add("Test String 1");
complexList.Add(new DateTime(2011,1,1));
complexList.Add(10);

complexList.Add(new Customer() {Name = "Ali" , Family = "Aghdam"});

var query = complexList.OfType<Customer>();

foreach (var item in query)
    Console.WriteLine( item.Name + " " + item.Family );
```

مثال بالا به صورت کاملاً دقیق نحوه کارکرد عملگر OfType را نمایش می دهد.

نکته بسیار مهم

اگر هر یک از آرگومان های عملگر OfType با null مقدار دهی شوند یک استثناء *ArgumentNullException* تولید خواهد شد.

عملگرهای پرتو - Projection Operators

از این عملگرها برای تغییر شکل دادن اعضاء مجموعه و انتقال آن (آنها) به مجموعه دیگر استفاده می شود البته می توان اعضاء مجموعه اول را بدون تغییر در مجموعه دوم قرار داد. در ادامه این عملگرها را بررسی می کنیم.

عملگر Select

این عملگر از روی آرگومان های ورودی ، شیء جدید و قابل شمارشی ایجاد کرده و آن را بر می گرداند. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است :

```
public static IEnumerable<S> Select<T, S>(this IEnumerable<T> source,
                                         Func<T, S> selector);

public static IEnumerable<S> Select<T, S>(this IEnumerable<T> source,
                                         Func<T, int, S> selector);
```

این عملگر همانند ماده Select در SQL است. تفاوت دو فرم این عملگر در پارامتر دوم آنها است که نوع دوم یک اندیس (شروع از صفر) که نشان دهنده محل هر عنصر در مجموعه است را دریافت می کند.

مثال 1 : در برنامه زیر عبارت پرس و جو همه عناصر مجموعه را بر می گرداند (معادل * SELECT در SQL)

```
List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer() {Name = "Ali" , Family = "Aghdam" , CustomerID =0 },
    new Customer() {Name = "Ali" , Family = "Nasiri" , CustomerID =2 },
    new Customer() {Name = "Arash" , Family = "Novin" , CustomerID =3 }
};

var query = from c in customers
            select c;

foreach (var item in query)
    Console.WriteLine(item.Name + " " + item.Family);
```

مثال 2 : در برنامه زیر عبارت پرس و جو همه عناصر مجموعه به همراه اندیس عناصر در مجموعه برگردانده می شوند. (فرم دوم عملگر Select)

```
List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer() {Name = "Ali" , Family = "Aghdam" , CustomerID =0 },
    new Customer() {Name = "Ali" , Family = "Nasiri" , CustomerID =2 },
```

```

        new Customer() {Name ="Arash" , Family = "Novin" , CustomerID =3 }
    };

    var query = customers.Select(
        (p,index) => new{position=index,p.Name, p.Family });

    foreach (var item in query)
        Console.WriteLine(item.Name + " "+
            item.Family + ",Position= " +
            item.position );

```

عملگر SelectMany

عملکرد این عملگر همانند عملگر Select است با این تفاوت که می توان از نتیجه پرس و جوی قبلی استفاده کرد که در واقع همانند عملکرد ماده join در SQL است. این عملگر دارای دو فرم کلی به صورت زیر است:

```

public static IEnumerable<S> SelectMany<T, S>(this IEnumerable<T> source,
    Func<T, IEnumerable<S>> selector);

public static IEnumerable<S> SelectMany<T, S>(this IEnumerable<T> source,
    Func<T, int, IEnumerable<S>> selector);

```

همانطور که در بالا گفته شد این عملگر این قابلیت را فراهم میکند که از نتیجه پرس و جوهایی قبلی استفاده کرد که این امکان را بوسیله برگرداندن نتیجه پرس و جو از نوع `IEnumerable<S>` بوسیله پارامتر دوم یعنی `Selector` بوجود می آید.

تفاوت این دو فرم در پارامتر دوم است که فرم اول یک نوع `IEnumerable<S>` را بر می گرداند و فرم دوم برای برگرداندن نتیجه نیاز به یک اندیس برای مشخص شدن محل عنصر در مجموعه است، نیاز دارد.

مثال: در برنامه زیر سفارش های مشتری به نام Aghdam که بعد از سال 2010 انجام گرفته، برگردانده می شود.

```

List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer() {Name ="Ali" , Family = "Aghdam" , CustomerID =0 },
    new Customer() {Name ="Ali" , Family = "Nasiri" , CustomerID =2 },
    new Customer() {Name ="Arash" , Family = "Novin" , CustomerID =3 }
};

List<Order> order1 = new List<Order>() {
    new Order(){ OrderID = 1 , OrderDate = new DateTime(2010,1,1)},

```

```
new Order(){ OrderID = 2 , OrderDate = new DateTime(2011,1,1)}
};

customers[0].Orders = order1;

var query =customers.
    Where(c => c.Family == "Aghdam").
    SelectMany(c =>
        c.Orders.
        Where(o => o.OrderDate.Year > 2010).
        Select(o => new { c.Family , o.OrderID })
    );

foreach (var item in query)
    Console.WriteLine(item.Family + " " + item.OrderID );
```

معدل عبارت پرس و جوی بالا بوسیله عبارات پرس و جو در C# 3.0 به صورت زیر است:

```
var query = from c in customers
            where c.Family == "Aghdam"
            from o in c.Orders
            where o.OrderDate.Year > 2010
            select new { c.Name, o.OrderID };
```

نکته بسیار مهم

اگر هر یک از آرگومان های عملگر SelectMany با null مقدار دهی شوند یک استثناء *ArgumentNullException* تولید خواهد شد.

عملگرهای اتصال Join Operators

این نوع عملگرها برای متحد کردن چند مجموعه عناصر که دارای اشتراکاتی هستند، استفاده می شود. عملگرهای اتصال در LINQ دقیقاً همانند ماده های اتصال در SQL عمل می کنند. هر مجموعه عنصر و یا منبع داده ویژگی های کلیدی را دارا می باشد که بوسیله آنها می توان داده ها را مقایسه و جمع آوری نمود.

عملگر Join

این عملگر همانند INNER Join در پایگاه داده های رابطه ای عمل می کند یعنی دو مجموعه را بر اساس کلیدهای که در هر دو مرتبط هستند و به عنوان آرگومان به آن ارسال می گردند، ترکیب می کند. این عملگر به فرم زیر است (بدون سربارگذاری):

```
public static IEnumerable<V> Join<T, U, K, V>(
    this IEnumerable<T> outer,
    IEnumerable<U> inner,
    Func<T, K> outerKeySelector,
    Func<U, K> innerKeySelector,
    Func<T, U, V> resultSelector);
```

پارامتر Outer نشان دهنده نوع منبع داده خارجی و پارامتر inner نشان دهنده نوع منبع داده داخلی است. پارامترهای outerKeySelector و innerKeySelector تعیین می کنند که داده ها چگونه از منابع inner و outer استخراج گردند. نوع دوم هر دو آنها از نوع K می باشند که تعادل میان این دو، شرط Join را پدید می آورد. تابع resultSelector که به عنوان آخرین پارامتر تعیین شده است برای جفت عناصر داخلی و خارجی (تطابق داده شده) بررسی شده و شیء نتیجه برگردانده می شود.

عملگر Join ترتیب عناصر خارجی را حفظ میکند و همچنین برای هر عنصر خارجی، ترتیب عناصر تطبیق داده شده داخلی را نیز حفظ میکند.

در پایگاه داده های رابطه ای عملگرهای Join دیگری همانند left outer joins وجود دارد ولی این نوع اتصالات به صورت صریح در LINQ پیاده سازی نشده ولی در زیر مجموعه قابلیت های عملگر GroupJoin قرار دارند.

مثال : در برنامه زیر اشیاء Customer و Order با توجه به مقدار CustomerID به هم دیگر متصل می شوند و در خروجی شیء داریم که شامل اطلاعاتی ترکیب شده از این دو شیء است.

```
List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer() {Name ="Ali" , Family = "Aghdam" , CustomerID =0 },
    new Customer() {Name ="Ali" , Family = "Nasiri" , CustomerID =1 },
    new Customer() {Name ="Arash" , Family = "Novin" , CustomerID =2 }
};

List<Order> orders = new List<Order>() {
    new Order(){CustomerID = 0, OrderID = 1,OrderDate = new DateTime(2010,1,1)} ,
    new Order(){CustomerID = 1, OrderID = 2,OrderDate = new DateTime(2011,1,1)}
};

var query =
    from c in customers
    join o in orders on c.CustomerID equals o.CustomerID
    select new {FullName = c.Name + " " +
                c.Family ,
                c.CustomerID ,
                o.OrderDate ,
                TotalOrder = o.Total
            };

foreach (var item in query)
    Console.WriteLine(item.FullName +
        " ,ID= " + item.CustomerID +
        " ,Order Date= " + item.OrderDate +
        " ,Total Order="+ item.TotalOrder );
```

معادل عبارت پرس و جوی بالا بوسیله توابع توسعه در C# 3.0 به صورت زیر است:

```
var query =customers.Join(
    orders,
    c => c.CustomerID,
    o => o.CustomerID,
    (c, o) => new { FullName = c.Name + " " + c.Family ,
                    o.OrderDate,
                    TotalOrder = o.Total,
                    c.CustomerID }
);
```

عملگر GroupJoin

این عملگر برای انواع خاصی از Join ها مورد استفاده قرار می گیرد، همانند left outer joins. این عملگر دارای دو سربار گذاری به صورت زیر است:

```
public static IEnumerable<TResult>
    GroupJoin<TOuter, TInner, TKey, TResult>(
        this IEnumerable<TOuter> outer,
        IEnumerable<TInner> inner,
        Func<TOuter, TKey> outerKeySelector,
        Func<TInner, TKey> innerKeySelector,
        Func<TOuter, IEnumerable<TInner>, TResult> resultSelector);

public static IEnumerable<TResult>
    GroupJoin<TOuter, TInner, TKey, TResult>(
        this IEnumerable<TOuter> outer,
        IEnumerable<TInner> inner,
        Func<TOuter, TKey> outerKeySelector,
        Func<TInner, TKey> innerKeySelector,
        Func<TOuter, IEnumerable<TInner>, TResult> resultSelector,
        IEqualityComparer<TKey> comparer);
```

این عملگر همانند عملگر Join عمل می کند ولی با این تفاوت که نتیجه عملیات join را در قالب یک مجموعه جدید قرار می دهد.

مثال .

```
List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer() {Name = "Ali" , Family = "Aghdam" , CustomerID = 0 },
    new Customer() {Name = "Ali" , Family = "Nasiri" , CustomerID = 1 },
    new Customer() {Name = "Arash" , Family = "Novin" , CustomerID = 2 },
    new Customer() {Name = "Arash" , Family = "Novin" , CustomerID = 3 }
};

List<Order> orders = new List<Order>() {
    new Order(){CustomerID = 0,OrderID =0},
    new Order(){CustomerID = 1,OrderID =1},
    new Order(){CustomerID = 2,OrderID =2},
    new Order(){CustomerID = 1,OrderID =3},
    new Order(){CustomerID = 0,OrderID =4},
};

var query = from c in customers
            join o in orders on c.CustomerID equals o.CustomerID into q1
            select new { CustomerName = c.Family, orders = q1 };

foreach (var item in query)
{
    Console.WriteLine(item.CustomerName + ", Orders = ");
    foreach (var order in item.orders)
        Console.WriteLine("\t order ID={0}", order.OrderID);
}
```

عملگرهای دسته بندی - Grouping Operators

این نوع عملگر ها برای دسته بندی عناصر بسته به یک کلید درونی مورد استفاده قرار می گیرند.

عملگر Group By

بوسیله این عملگر می توان عناصری از مجموعه نتیجه را بوسیله یک شرط خاص (تابع گزینشی) دسته بندی کرد. عملکرد عملگر دسته بندی Group by در LINQ دقیقاً مشابه ماده Group By در SQL است.

عملگر Group By تنها عملگر در این گروه می باشد که شامل 8 نوع سربارگذاری است، در زیر 4 سربارگذاری اول این عملگر آمده است.

```
public static IEnumerable<IGrouping<TKey, TSource>> GroupBy<TSource, TKey>(
    this IEnumerable<TSource> source, Func<TSource, TKey> keySelector);

public static IEnumerable<IGrouping<TKey, TSource>> GroupBy<TSource, TKey>(
    this IEnumerable<TSource> source, Func<TSource, TKey> keySelector,
    IEqualityComparer<TKey> comparer);

public static IEnumerable<IGrouping<TKey, TElement>> GroupBy<TSource, TKey,
TElement>(
    this IEnumerable<TSource> source, Func<TSource, TKey> keySelector,
    Func<TSource, TElement> elementSelector);

public static IEnumerable<IGrouping<TKey, TElement>> GroupBy<TSource, TKey,
TElement>(
    this IEnumerable<TSource> source, Func<TSource, TKey> keySelector,
    Func<TSource, TElement> elementSelector,
    IEqualityComparer<TKey> comparer);
```

در بارگذاری های این عملگر، یک نوع از `IEnumerable<IGrouping<TKey, TElement>>` برای خروجی ارسال می گردد که در خود یک خصوصیت فقط خواندنی `Key` فراهم کرده است. نحوه پیاده سازی این رابط به صورت زیر است.

```
public interface IGrouping<TKey, TElement> : IEnumerable<TElement> {
    TKey Key { get; }
}
```

در زمان اجرای پرس و جو حاوی عملگر `Group by` پارامتر اول تابع یعنی `source` بوسیله ارزیابی و شمارش پارامترهای `keySelector` و `elementSelector` تعیین می گردد و خروجی در یک نمونه از `>>`

IEnumerable<IGrouping<TKey, TElement> > درج می شود که خصوصیت فقط خواندنی Key آن برای نمایش دادن فیلدی جلوی قسمت by در عملگر group by قرار می گیرد، مورد استفاده قرار می گیرد. **مثال 1:** در این مثال مشتریان بر اساس کشورشان دسته بندی می شوند.

```
List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer() {Name ="Ali" , Family = "Aghdam" , Country = "iran" ,
                    CustomerID =0 },
    new Customer() {Name ="Ali" , Family = "Nasiri" , Country = "england"
                    , CustomerID =1 },
    new Customer() {Name ="Arash" , Family = "Novin" , Country = "india" ,
                    CustomerID =2 },
    new Customer() {Name ="Arash" , Family = "Novin" , Country = "iran" ,
                    CustomerID =3 }
};

var query = from c in customers
            group c by c.Country;

foreach (var CountryGroup in query)
{
    Console.WriteLine( CountryGroup.Key);
    foreach (var customerInGroup in CountryGroup)
    {
        Console.WriteLine(customerInGroup);
    }
}
```

مثال 2.

```
var query = from c in customers
            group c by c.Country into cc
            select new { Country = cc.Key };

foreach (var item in query)
{
    Console.WriteLine( item.Country);
}
```

در این مثال مشتریان بر اساس کشورشان دسته بندی می شوند و در نتیجه این دسته بندی در درون متغیر CC قرار می گیرد و سپس گروه کشورها بر اساس خصوصیت key مربوط به CC به عنوان خروجی پرس و جو انتخاب می شوند.

مثال 3: نمایش تعداد مشتریان از هر دسته کشور

```
var query = from c in customers
            group c by c.Country into cc
            select new { Cuntry = cc.Key , Count = cc.Count() };

foreach (var item in query)
{
    Console.WriteLine(item.Count + " Customer from " + item.Cuntry);
}
```

عملگرهای مرتب سازی - Ordering Operators

عملگرهای مرتب سازی برای تنظیم جایگاه هر عنصر در مجموعه و نحوه چیدمان آنها مورد استفاده قرار می گیرد.

عملگر OrderBy

این عملگر عناصر یک مجموعه را بر اساس یک کلید به صورت صعودی مرتب می کند که عملکردی مانند ماده Order By در SQL دارد.

فرم کلی این عملگر به دو صورت زیر است.

```
public static IOrderedEnumerable<TSource> OrderBy<TSource, TKey>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector);

public static IOrderedEnumerable<TSource> OrderBy<TSource, TKey>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector,
    IComparer<TKey> comparer);
```

در پیاده سازی این عملگر پرامتر **keySelector** برای تعیین فیلدی که عملیات مرتب سازی بر اساس آن بر روی **source** صورت می گیرد، استفاده می شود. در فرم (بارگزاری) دوم این عملگر از پرامتر **compare** می توان برای عملیات مرتب سازی سفارشی استفاده کرد. این عملگر در زمان اجرای برنامه عناصر مجموعه را بر اساس پرامتر **keySelector** ارزیابی می نماید و یک نمونه از نوع **IOrderedEnumerable<TSource>** را برمی گرداند.

مثال 1. مرتب سازی به صورت صعودی بر اساس نام و نام فامیلی مشتری.

```
List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer() {Name ="Ali" , Family = "Aghdam" , Country = "iran" ,
                    CustomerID =0 },
```

```

new Customer() {Name = "Ali" , Family = "Nasiri" , Country = "england"
                , CustomerID =1 },
new Customer() {Name = "Arash" , Family = "Novin" , Country = "india" ,
                CustomerID =2 },
new Customer() {Name = "Ali" , Family = "Novin" , Country = "iran" ,
                CustomerID =3 }

};

var query = from c in customers
            orderby c.Family
            select c;

foreach (var item in query)
    Console.WriteLine(item);

```

عملگر OrderBy descending

این عملگر عناصر یک مجموعه را بر اساس یک کلید به صورت نزولی مرتب می کند که عملکردی مانند ماده Order By دارد.

```

public static IEnumerable<TSource> OrderByDescending<TSource, TKey>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector);

public static IEnumerable<TSource> OrderByDescending<TSource, TKey>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector,
    IComparer<TKey> comparer);

```

در پیاده سازی این عملگر پرامتر keySelector برای تعیین فیلدی که عملیات مرتب سازی بر اساس آن بر روی source صورت می گیرد، استفاده می شود. در فرم (بارگزاری) دوم این عملگر از پرامتر compare می توان برای عملیات مرتب سازی سفارشی استفاده کرد. این عملگر همانند عملگر OrderBy در زمان اجرای برنامه عناصر مجموعه را بر اساس پرامتر keySelector ارزیابی می نماید و یک نمونه از نوع IEnumerable<TSource> را برمی گرداند.

مثال. عبارت پرس و جو مثال 1 در عملگر OrderBy به صورت نزولی.

```

var query = from c in customers
            orderby c.Family descending
            select c;

```

عملگر Thenby

عملگر OrderBy این عملیات مرتب سازی را بر اساس یک کلید را امکان پذیر می نمود ولی برای اینکه بتوان از عملیات مرتب سازی به صورت صعودی را بر اساس چند کلید انجام داد، می بایست از عملگر ThenBy استفاده نمود.

این عملگر دارای دو سربار گذاری به صورت زیر است.

```
public static IEnumerable<TSource> ThenBy<TSource, TKey>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector);

public static IEnumerable<TSource> ThenBy<TSource, TKey>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector,
    IComparer<TKey> comparer);
```

این عملگر همانند عملگر OrderBy معمول است تنها با این تفاوت که این عملگر می تواند تنها بر روی نوع `IOrderedEnumerable<TSource>` عملیات مرتب سازی را انجام داد که بدین وسیله می بایست این عملگر را بعد از عملگر OrderBy و یا Orderby Descending و یا Thenby Descending استفاده نمود.

البته در زمان نوشتن پرس و جوها به صورت عبارت های پرس و جوی LINQ از عملگر OrderBy استفاده می شود و کلیدها بوسیله کاما (،) از یکدیگر جدا کامپایل شدن پرس و جوها کامپایلر خود این مورد را متوجه شده و عبارت متدی آن را تنظیم می کند.

به طور مثال عبارت پرس و جوی زیر را در نظر بگیرید.

```
var query = from c in customers
             orderby c.Name , c.Family
             select c;
```

این پرس و جو در هنگام کامپایل به صورت متدی زیر تبدیل می گردد.

```
var query = customers.OrderBy(c => c.Name)
                      .ThenBy(c => c.Family);
```


عملگر Reverse

این عملگر همانند نام خود برای وارون کردن عناصر مجموعه به کار می رود یعنی عناصر چیش نتیجه را برعکس می کند و فقط دارای یک بارگزاری به صورت زیر است.

```
public static IEnumerable<TSource> Reverse<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);
```

کارکرد این عملگر بسیار ساده است و در زمان اجرا عناصر مجموعه را در یک نمونه جدید از `IEnumerable<T>` اما به صورت عکس قرار می دهد.

مثال 1. در این مثال مرتب سازی به صورت صعودی بر اساس نام مشتری صورت می گیرد و سپس بوسیله عملگر `Reverse` چیدمان عناصر برعکس می شود (یعنی به صورت نزولی).

```
List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer() {Name ="Ali",Family="Aghdam",Country="iran",CustomerID =0 },
    new Customer() {Name ="Ali",Family="Nasiri",Country="england",CustomerID =1 },
    new Customer() {Name ="Arash",Family="Novin",Country="india",CustomerID =2 },
    new Customer() {Name ="Ali",Family="Novin",Country="iran" , CustomerID =3 }
};

var query = from c in customers
            orderby c.Family
            select c;

foreach (var item in query)
{
    Console.WriteLine(item);
}
```

عملگرهای تجمعی – Aggregate Operators

این عناصر برای محاسبات بر روی عناصر مجموعه ها استفاده می شوند به عنوان مثال جمع تمام عناصر در یک مجموعه و یا میانگین عناصر یک مجموعه.

عملگر Count

از عملگر Count می توان برای محاسبه تعداد عناصر یک مجموعه استفاده نمود.

```
public static int Count<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);

public static int Count<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Boolean> predicate);
```

فرم اول این عملگر زمانی مورد استفاده قرار می گیرد که source رابط `IEnumerable<TSource>` را پیاده سازی کرده باشد، در این صورت از متد `Count()` پیاده سازی شده در درون این واسط برای محاسبه تعداد عناصر استفاده می شود ولی زمانی که source رابط `IEnumerable<TSource>` را پیاده سازی نکرده باشد بوسیله تابع پارامتر `predicate` عناصر مجموعه را شمارش می کند و سپس با افزودن 1 به به آن تعداد عناصر را برمی گرداند.

مثال.

```
int query = customers.Count();
```

نکته بسیار مهم

توجه داشته باشید که نوع خروجی این عملگر از نوع `int` می باشد و در صورتی که تعداد عناصر مجموعه از محدوده `int` تجاوز کند، استثنای `OverflowException` رخ خواهد داد، در این صورت می توانید از عملگر `LongCount` استفاده کنید

برای به دست آوردن محدوده `Int` می توانید از متد های `int.MaxValue` و `int.MinValue` استفاده کنید.

عملگر LongCount

از این عملگر نیز همانند عملگر Count برای محاسبه تعداد عناصر مجموعه استفاده می شود و تنها تفاوت آنها این است که عملگر LongCount خروجی را از نوع Long بر می گرداند که بوسیله آن می توان تعداد عناصر بیشتر را مورد شمارش قرار داد.

```
public static long LongCount<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);

public static long LongCount<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Boolean> predicate);
```

فرم اول این عملگر زمانی مورد استفاده قرار می گیرد که source رابط `IEnumerable<TSource>` را پیاده سازی کرده باشد، در این صورت از متد `Count()` پیاده سازی شده در درون این واسط برای محاسبه تعداد عناصر استفاده می شود ولی زمانی که source رابط `IEnumerable<TSource>` را پیاده سازی نکرده باشد بوسیله تابع پارامتر `predicate` عناصر مجموعه را شمارش می کند و سپس با افزودن 1 به تعداد آن عناصر را برمی گرداند.

مثال.

```
long query = customers.LongCount();
```

عملگر Sum

از این عملگر برای مجموع عناصر عددی در یک مجموعه استفاده می شود و دارای دو سربارگزاری به صورت زیر است.

```
public static Numeric Sum(this IEnumerable<Numeric> source);

public static Numeric Sum<TSource>(this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Numeric> selector);
```

در دو فرم این عملگر به نوع برگشتی `Numeric` دقت کنید. این نوع می تواند یکپاز انواع زیر باشد.

Int , Nullable<int> , long , Nullable<long> , double , Nullable<double> , decimal , Nullable<decimal>

در فرم نخست این عملگر مجموع تمامی عناصر موجود در یک مجموعه برگشت داده می شود ولی در فرم دوم این مجموع عناصری از مجموعه محاسبه می شود که توسط تابع selector تعیین شده باشد.

مثال.

```
int[] integers = { 5, 3, 8, 9, 1, 7 };
int sum = integers.Sum();
Console.WriteLine("Total of all Numbers : {0}", sum.ToString());
```

عملگر Max و Min

عملگرهای Max و Min به ترتیب کوچکترین و بزرگترین عنصر در یک مجموعه را بر می گردانند.

```
public static Numeric Min/Max(
    this IEnumerable<Numeric> source);

public static TSource Min<TSource>/Max<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);

public static Numeric Min<TSource>/Max<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Numeric> selector);

public static TResult Min<TSource, TResult>/Max<TSource, TResult>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TResult> selector);
```

این دو عملگر مجموعه source را بررسی می کنند و سپس برای پیدا کردن بزرگترین و یا کوچکترین مقدار، تابع selector را فراخوانی می کنند، در صورتی که پارامتر selector تعیین نشده باشد، کوچکترین و یا بزرگترین عنصر بر اساس مقدارشان انتخاب و برگردانده می شوند.

مثال 1. استفاده از فرم اول این عملگرها برای پیدا کردن کوچکترین و بزرگترین اعداد در بین مجموعه اعداد مثال

قبلی.

```
int[] integers = { 5, 3, 8, 9, 1, 7 };
int max = integers.Max();
int min = integers.Min();
Console.WriteLine("Min ={0} and Max = {1}", max , min);
```

مثال 2. استفاده از فرم دوم این عملگر برای پیدا کردن بیشترین سفارش، مشتری با کد 1.

```
List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer() {
        Name = "Ali",
        Family = "Aghdam" ,
        Country = "iran" ,
        CustomerID = 0 },
};

List<Order> orders = new List<Order>()
{
    new Order() { CustomerID = 0 , Total = 1000},
    new Order() { CustomerID = 0 , Total = 1200},
    new Order() { CustomerID = 0 , Total = 200},
    new Order() { CustomerID = 0 , Total = 500}
};

var query = from c in customers
             join o in orders
             on c.CustomerID equals o.CustomerID
             select new { c.CustomerID, c.Family, o.Total };

foreach (var item in query)
{
    Console.WriteLine(item);
}

// Max Order
Console.WriteLine( query.Max(c => c.Total) );

//Min Order
Console.WriteLine( query.Min(c => c.Total) );
```

عملگر Average

با استفاده از این عملگر می توان میانگین عناصر موجود در یک مجموعه را محاسبه نمود.

```
public static Result Average(  
    this IEnumerable<Numeric> source);  
  
public static Result Average<TSource>(  
    this IEnumerable<TSource> source,  
    Func<TSource, Numeric> selector);
```

در فرم نخست این عملگر میانگین عناصر موجود در مجموعه source محاسبه می شود و در فرم دوم میانگین عناصر بر اساس تابع selector محاسبه می شوند. نوع خروجی در این عملگر با عملگر های قبلی تفاوت دارد و به nullability بودن نوع های عددی بستگی دارد در صورتی که نوع های عددی Int32 و Int64 خروجی از نوع Double خواهد بود و اگر نوع های عددی <Int32> Nullable و <Int64> Nullable باشد خروجی از نوع <Double> Nullable خواهد بود.

مثال 1. استفاده از فرم اول

```
int[] integers = { 5, 3, 8, 9, 1, 7 };  
  
double average = integers.Average();  
  
Console.WriteLine("Average = {0}", average);
```

مثال 2. استفاده از فرم دوم

```
List<Customer> customers = new List<Customer>()  
{  
    new Customer() {Name = "Ali" , Family = "Aghdam" , Country = "iran" ,  
CustomerID =0 },  
};  
  
List<Order> orders = new List<Order>()  
{  
    new Order() { CustomerID = 0 , Total = 1000},  
    new Order() { CustomerID = 0 , Total = 1200},  
    new Order() { CustomerID = 0 , Total = 200},  
    new Order() { CustomerID = 0 , Total = 500}  
};  
  
var query = from c in customers  
            join o in orders  
            on c.CustomerID equals o.CustomerID  
            select new { c.CustomerID, c.Family, o.Total };
```

```
Console.WriteLine( query.Average(c => c.Total) );
```

عملگر Aggregate

این تابع این امکان را فراهم می کند که یک تابع را بر روی هریک از اعضاء یک مجموعه اجرا نماییم.

```
public static T Aggregate<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TSource, TSource> func);

public static TAccumulate Aggregate<TSource, TAccumulate>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    TAccumulate seed,
    Func<TAccumulate, TSource, TAccumulate> func);

public static TResult Aggregate<TSource, TAccumulate, TResult>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    TAccumulate seed,
    Func<TAccumulate, TSource, TAccumulate> func,
    Func<TAccumulate, TResult> resultSelector);
```

اولین عنصر در source به عنوان اولین مقدار عملگر Aggregate (یعنی نقطه شروع) در نظر گرفته می شود. در فرم اول این عملگر نقطه شروع از اولین عنصر در مجموعه source در نظر گرفته می شود در فرم دوم پارامتر seed از نوع TAccumulate به عنوان نقطه شروع برای تابع Aggregate در نظر گرفته می شود و در فرم سوم این عملگر تابع resultSelector به عنوان نوعی شرط برای پایان کار aggregate در نظر گرفته می شود.

مثال 1. شبیه سازی Sum به وسیله عملگر Aggregate

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13 };

int AggCount = SampleList.Aggregate((counter, listItem) =>
    counter += listItem);

Console.WriteLine(string.Format("Aggregate count is: {0}", AggCount));
```

مثال 2. شبیه سازی نوعی Reverse برای رشته بوسله عملگر Aggregate

```
string sentence = "the quick brown fox jumps over the lazy dog";
// Split the string into individual words.

string[] words = sentence.Split(' ');
// Join each word to the beginning of the new sentence to reverse the word order.
```

```
string reversed = words.Aggregate((workingSentence, next) =>
                                   next + " " + workingSentence);

Console.WriteLine(reversed);
/*
This code produces the following output:

dog lazy the over jumps fox brown quick the
*/
```

عملگرهای قسمت بندی – Partitioning Operators

این عملگرها برای تقسیم بندی مجموعه ها بدون مرتب سازی، به دو یا چند قسمت مورد استفاده قرار می گیرند. همچنین این عملگرها یک قسمت را برمی گردانند و از باقی عناصر مجموعه صرف نظر می کنند. توجه داشته باشید که برای پیاده سازی مکانیزم صفحه بندی استفاده زیادی از این عملگرها خواهید نمود.

عملگر Take

این عملگر تعدادی از عناصر مجموعه را بر اساس مقدار ارسالی به آن، بر می گرداند. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است.

```
public static IEnumerable<TSource> Take<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Int32 count);
```

در این عملگر از مجموعه source به تعداد count تا از عناصر به خروجی ارسال خواهند شد.

مثال 1. مقدار اول از مجموعه SampleList

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13 };

var query = SampleList.Take(5);

foreach (var item in query)
{
    Console.Write(item + ", ");
}
```

عملگر Skip

این عملگر به تعدادی مشخص از عناصر مجموعه صرف نظر کرده و سپس عناصر باقیمانده در مجموعه را به خروجی ارسال می کند.

```
public static IEnumerable<TSource> Skip<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Int32 count);
```

در این عملگر در ابتدا مجموعه source به تعداد count تا شمارش شده و سپس عناصر باقیمانده در مجموعه source خروجی ارسال خواهند شد.

مثال 1. صرف نظر کردن از 5 عنصر اول در لیست SampleList و انتخاب عناصر باقیمانده

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13 };
var query = SampleList.Skip(5);
foreach (var item in query)
{
    Console.Write(item + ", ");
}
```

عملگر TakeWhile

این عملگر عناصر یک مجموعه را تا زمان برقرار بودن یک شرط معین به خروجی ارسال می کند.

```
public static IEnumerable<TSource> TakeWhile<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Boolean> predicate);

public static IEnumerable<TSource> TakeWhile<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Int32, Boolean> predicate);
```

در این عملگر مجموعه source تا زمانی که شرط مربوط به پارامتر predicate نقض گردد، شمارش شده و در یک نمونه از نوع IEnumerable<TSource> قرار می گیرد. در فرم دوم تابع predicate یک پارامتر از نوع int را دارا می باشد که محل قرار گیری عناصر بر روی مجموعه را نشان می دهد.

مثال 1. استفاده از فرم اول عملگر TakeWhile

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13 };

var query = SampleList.TakeWhile(s => s <= 5 );

foreach (var item in query)
{
    Console.Write(item + ", ");
}
```

مثال 2. استفاده از فرم دوم عملگر TakeWhile

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13 };

var query = SampleList.TakeWhile( (s,index) => (s > index) );

foreach (var item in query)
{
    Console.Write(item + ", ");
}
```

عملگر SkipWhile

این عملگر از عناصر یک مجموعه تا زمان نقض یک شرط معین صرف نظر می کند و باقیمانده عناصر مجموعه را به خروجی ارسال می کند.

```
public static IEnumerable<TSource> SkipWhile<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Boolean> predicate);

public static IEnumerable<TSource> SkipWhile<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Int32, Boolean> predicate);
```

در این عملگر از عناصر مجموعه source تا زمانی که شرط مربوط به پارامتر predicate نقض گردد، صرف نظر می شود و باقیمانده عناصر مجموعه در قالب یک نمونه از نوع IEnumerable<TSource> به خروجی ارسال می گردند. در فرم دوم تابع predicate یک پارامتر از نوع int را دارا می باشد که محل قرار گیری عناصر بر روی مجموعه را نشان می دهد.

مثال 1. استفاده از فرم اول عملگر SkipWhile

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13 };  
  
var query = SampleList.SkipWhile( s => s < 5 );  
  
foreach (var item in query)  
{  
    Console.Write(item + ", ");  
}
```

مثال 2. استفاده از فرم دوم عملگر SkipWhile

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };  
  
var query = SampleList.SkipWhile((s, index) => (s > index));  
  
foreach (var item in query)  
{  
    Console.Write(item + ", ");  
}
```

عملگر الحاقی – Concatation Operator

دو عمل ملحق نمودن دو مجموعه به یکدیگر الحاق سازی و یا Concatenation گفته می شود و تنها عملگر این خانواده، عملگر Concat است.

عملگر Concat

این عملگر دو مجموعه را به هم متصل می کند.

```
public static IEnumerable<TSource> Concat<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> first,
    IEnumerable<TSource> second);
```

خروجی این عملگر از نوع `IEnumerable<TSource>` است و تنها شرط در استفاده از این عملگر یکسان بودن دو پارامتر `first` و `second` از یک نوع است.

مثال 1. متصل کردن دو مجموعه `SampleList1` و `SampleList2` به یکدیگر.

```
List<int> SampleList1 = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };
List<int> SampleList2 = new List<int>() { 16, 20, 25 };

var query = SampleList1.Concat(SampleList2);

foreach (var item in query)
    Console.Write(item + ", ");
```

عملگرهای عنصری – Element Operators

این دسته از عملگرها یک عنصر خاص و یا یک عنصر از مجموعه را بر می گردانند.

عملگر First

این عملگر اولین عنصر مجموعه را بر می گرداند. فرم کلی این عملگر به دو صورت زیر است.

```
public static TSource First<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);

public static TSource First<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Boolean> predicate);
```

در فرم نخست این عملگر اولین عنصر مجموعه به عنوان خروجی برگردانده می شود ولی در فرم دوم، عناصر مجموعه از ابتدا بوسیله شرط که همان تابع `predicate` است، بررسی می شوند و اولین عنصری که صحت شرط را برقرار کند به عنوان اولین عنصر به خروجی ارسال می شود.

مثال 1. استفاده از فرم اول این عملگر.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };  
  
var query = SampleList.First();  
  
Console.WriteLine(query);
```

مثال 2. استفاده از فرم دوم این عملگر.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };  
  
var query = SampleList.First( c => c>1 );  
  
Console.WriteLine(query);
```

عملگر FirstOrDefault

این عملگر اولین عنصر مجموعه را بر می گرداند و در صورتی که عنصری در مجموعه وجود نداشته باشد و یا شرط را برقرار نکند، مقدار پیش فرضی به خروجی ارسال می شود. فرم کلی این عملگر به دو صورت زیر است.

```
public static TSource FirstOrDefault<TSource>(  
    this IEnumerable<TSource> source);  
  
public static TSource FirstOrDefault<TSource>(  
    this IEnumerable<TSource> source,  
    Func<TSource, Boolean> predicate);
```

در فرم نخست این عملگر اولین عنصر مجموعه به عنوان خروجی برگردانده می شود ولی در فرم دوم عناصر مجموعه از ابتدا بوسیله شرط که همان تابع `predicate` است، بررسی می شوند و اولین عنصری که صحت شرط را برقرار کند به عنوان اولین عنصر به خروجی ارسال می شود. در صورتی که در هر یک از دو فرم این عملگر عنصری موجود نداشته باشد، مقدار پیش فرضی از آن نوع به خروجی ارسال می شود.

مثال 1. استفاده از فرم اول عملگر `FirstOrDefault`.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };

var query = SampleList.FirstOrDefault();

Console.WriteLine(query);
```

مثال 2. استفاده از فرم دوم عملگر `FirstOrDefault`.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };

var query = SampleList.FirstOrDefault( c => c > 3 );

Console.WriteLine(query);
```

عملگر Last

این عملگر آخرین عنصر مجموعه را بر می گرداند. فرم کلی این عملگر به دو صورت زیر است.

```
public static TSource Last<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);

public static TSource Last<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Boolean> predicate);
```

در فرم نخست این عملگر آخرین عنصر مجموعه به عنوان خروجی برگردانده می شود ولی در فرم دوم، عناصر مجموعه از انتها بوسیله شرط که همان تابع `predicate` است، بررسی می شوند و اولین عنصری (از انتهای مجموعه) که صحت شرط را برقرار کند به عنوان آخرین عنصر به خروجی ارسال می شود.

مثال 1. استفاده از فرم اول این عملگر.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };

var query = SampleList.Last();

Console.WriteLine(query);
```

مثال 2. استفاده از فرم دوم این عملگر.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };  
  
var query = SampleList.Last ( c => c>1 );  
  
Console.Write(query);
```

عملگر LastOrDefault

این عملگر آخرین عنصر مجموعه را بر می گرداند و در صورتی که عنصری در مجموعه وجود نداشته باشد و یا شرط را برقرار نکند، مقدار پیش فرضی به خروجی ارسال می شود. فرم کلی این عملگر به دو صورت زیر است.

```
public static TSource LastOrDefault<TSource>(  
    this IEnumerable<TSource> source);  
  
public static TSource LastOrDefault<TSource>(  
    this IEnumerable<TSource> source,  
    Func<TSource, Boolean> predicate);
```

در فرم نخست این عملگر آخرین عنصر مجموعه به عنوان خروجی برگردانده می شود ولی در فرم دوم عناصر مجموعه از انتها بوسیله شرط که همان تابع `predicate` است، بررسی می شوند و اولین عنصری (از انتها) که صحت شرط را برقرار کند به عنوان آخرین عنصر به خروجی ارسال می شود. در صورتی که در هر یک از دو فرم این عملگر عنصری موجود نداشته باشد، مقدار پیش فرضی از آن نوع به خروجی ارسال می شود.

مثال 1. استفاده از فرم اول عملگر `FirstOrDefault`.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };  
  
var query = SampleList.LastOrDefault();  
  
Console.Write(query);
```

مثال 2. استفاده از فرم دوم عملگر `FirstOrDefault`.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };  
  
var query = SampleList.LastOrDefault( c => c > 3 );
```

```
Console.WriteLine(query);
```

عملگر Single

از این عملگر برای انتخاب یک عنصر خاص و یکتا از یک مجموعه استفاده می شود. فرم کلی این عملگر به دو صورت زیر است.

```
public static TSource Single<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);

public static TSource Single<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Boolean> predicate);
```

فرم اول این عملگر زمانی که تنها یک عملگر در مجموعه SOURCE موجود باشد، آن عملگر به عنوان خروجی ارسال می شود ولی در صورتی که مجموعه SOURCE تهی و یا بیشتر از یک عنصر داشته باشد، استثنا `InvalidOperationException` رخ می دهد.

در صورتی که از فرم دوم استفاده شود یعنی اینکه یک شرط با پارامتر `predicate` ارسال شود و در بین عناصر مجموعه تنها یک عنصر شرط را برقرار کند، آن عنصر به خروجی ارسال می شود ولی در صورتی که هیچ عنصری شرط را برقرار نکند و یا چندین عنصر شرط `predicate` را برقرار کنند، استثنا `InvalidOperationException` رخ می دهد.

مثال 1. استفاده از فرم اول عملگر Single

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };

var query = SampleList.Single();
//throw a InvalidOperationException Exception

Console.WriteLine(query);
```

مثال 2. استفاده از فرم دوم عملگر Single

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };

var query = SampleList.Single( c => c == 3);
```

```
//throw a InvalidOperationException Exception  
Console.Write(query);
```

عملگر SingleOrDefault

از این عملگر برای انتخاب یک عنصر خاص و یکتا از یک مجموعه استفاده می شود. فرم کلی این عملگر به دو صورت زیر است.

```
public static TSource SingleOrDefault<TSource>(  
    this IEnumerable<TSource> source);  
  
public static TSource SingleOrDefault<TSource>(  
    this IEnumerable<TSource> source,  
    Func<TSource, Boolean> predicate);
```

فرم اول این عملگر زمانی که تنها یک عملگر در مجموعه source موجود باشد، آن عملگر به عنوان خروجی ارسال می شود ولی در صورتی که مجموعه source تهی و یا بیشتر از یک عنصر داشته باشد، یک نمونه پیش فرض از نوع source به خروجی ارسال می گردد.

در صورتی که از فرم دوم استفاده شود یعنی اینکه یک شرط با پارامتر predicate ارسال شود و در بین عناصر مجموعه تنها یک عنصر شرط را برقرار کند، آن عنصر به خروجی ارسال می شود ولی در صورتی که هیچ عنصری شرط را برقرار نکند و یا چندین عنصر شرط predicate را برقرار کنند، یک نمونه پیش فرض از نوع source به خروجی ارسال می گردد.

توجه داشته باشید که در هر دو فرم این عملگر، اگر چندین عنصر شرط predicate را برقرار کنند، استثناء InvalidOperationException رخ می دهد.

مثال 1. استفاده از فرم اول عملگر SingleOrDefault.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };  
  
var query = SampleList.SingleOrDefault();  
//throw a InvalidOperationException Exception  
Console.Write(query);
```

مثال 2. استفاده از فرم دوم عملگر SingleOrDefault.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };

var query = SampleList.SingleOrDefault ( c => c == 4);
//throw a InvalidOperationException Exception

Console.WriteLine(query);
```

عملگر ElementAt

این عملگر عنصری را که اندیس آن به عنوان پارامتر ارسال می شود، برمی گرداند. (اندیس از صفر شروع می شود) فرم کلی این عملگر به دو صورت زیر است.

```
public static TSource ElementAt<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Int32 index);
```

در این عملگر بوسیله شمارش عناصر مجموعه source، عنصری که دارای اندیس index است به خروجی ارسال می شود و در صورتی که اندیس وارد شده معتبر نباشد یک استثنا از نوع ArgumentException رخ می دهد. نکته قابل توجه در این عملگر این است که اگر مجموعه source رابط IList<T> را پیاده سازی کرده باشد عناصر به صورت مستقیم شمارش نمی شوند بلکه بوسیله توابع داخلی ای رابط عنصر دارای اندیس index برگردانده می شود.

مثال.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };

var query = SampleList.ElementAt(4);

Console.WriteLine(query);
```

عملگر ElementAtOrDefault

این عملگر عنصری را که اندیس آن به عنوان پارامتر ارسال می شود، برمی گرداند. (اندیس از صفر شروع می شود) فرم کلی این عملگر به دو صورت زیر است.

```
public static TSource ElementAt<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Int32 index);
```

در این عملگر بوسیله شمارش عناصر مجموعه `source`، عنصری که دارای اندیس `index` است به خروجی ارسال می شود و در صورتی که اندیس مورد نظر معتبر نباشد، یک نمونه پیش فرض از نوع `source` به خروجی ارسال می شود. نکته قابل توجه در این عملگر این است که اگر مجموعه `source` رابط `IList<T>` را پیاده سازی کرده باشد عناصر به صورت مستقیم شمارش نمی شوند بلکه بوسیله توابع داخلی ای رابط عنصر دارای اندیس `index` برگردانده می شود.

مثال.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 5, 8, 13 };

var query = SampleList.ElementAt(4);

Console.Write(query);
```

عملگر DefaultEmpty

این عملگر برای جایگزین کردن یک عنصر در مجموعه با عنصر پیش فرض تعویض می کند. فرک کلی این عملگر به دو صورت زیر است:

```
public static IEnumerable<TSource> DefaultIfEmpty<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);

public static IEnumerable<TSource> DefaultIfEmpty<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    TSource defaultValue);
```

به صورت پیش فرض این عملگر یک آرایه از نوع source را برمی گرداند ولی مجموعه source تهی باشد یک نمونه پیش فرض از نوع source را برمی گرداند. توجه داشته باشید که اگر از فرم نخست استفاده شود یعنی نوعی برای پیش فرض معین نشده باشد، از null استفاده می شود.

مثال 1. استفاده از حالت اول عملگر DefaultEmpty.

```
var expr = customers.DefaultIfEmpty(); // Null
```

مثال 1. استفاده از حالت دوم عملگر DefaultEmpty.

```
List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer() {Name = "Ali", Family = "Aghdam", Country = "iran" , CustomerID =0 },
    new Customer() {Name = "Majid", Family="Shah Mohammadi", Country="iran", CustomerID =1
}
};

var query = from c in customers
            select new { c.CustomerID, c.Family } ;

foreach (var item in query.DefaultIfEmpty() )
{
    Console.WriteLine("Family : " + item.Family);
}

Customer defaultCustomer = new Customer() {
    Family = "Default Name" , CustomerID=2 };
List<Customer> emptyCustomer = new List<Customer>();

foreach (var item in emptyCustomer.DefaultIfEmpty(defaultCustomer) )
{
    Console.WriteLine("Family : " + item.Family);
}
```

عملگرهای تولیدی - Generation Operators

این دسته از عملگرها برای تولید مجموعه ای از عناصر مورد استفاده قرار می گیرد. در ادامه این نوع عملگرها را بررسی خواهیم کرد.

عملگر Repeat

این عملگر یک مجموعه جدید که حاصل تکرار یک عنصر به تعداد معینی است، ایجاد می کند و به خروجی ارسال می کند. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است:

```
public static IEnumerable<TResult> Repeat<TResult>(
    TResult element,
    int count);
```

این عملگر در زمان اجرا از نوع عملگر element به تعداد count تکرار نموده و مجموعه حاصل که از نوع IEnumerable<TResult> است، برمی گرداند.

مثال.

```
Customer majidShahm = new Customer() { Name = "Majid", Family = "Shah
Mohammadi", Country = "iran", CustomerID = 1 };

IEnumerable<Customer> customers = Enumerable.Repeat(majidShahm, 4);

foreach (var item in customers)
{
    Console.WriteLine("Family : " + item.Family);
}
```

نکته بسیار مهم

توجه داشته باشید در هنگام استفاده از این عملگر، نوع مورد نظر از انواع ارجاعی¹ باشد، کپی های که از نوع مورد نظر ایجاد می شوند به همان نوع قبل اشاره میکنند، یعنی اگر برنامه ای به صورت زیر داشته باشیم با تغییر newC خصوصیات همه ی کپی ها از شی تغییر خواهند کرد که امری کاملاً منطقی است.

```
Customer majidShahm = new Customer() { Name = "Majid", Family = "Shah
Mohammadi", Country = "iran", CustomerID = 1 };

IEnumerable<Customer> customers = Enumerable.Repeat(majidShahm, 4);

foreach (var item in customers)
{
```

¹ Reference type

```

        Console.WriteLine("Family : " + item.Family);
    }

    Customer newC = customers.First();

    newC.Family = "Aghdam";

    foreach (var item in customers)
    {
        Console.WriteLine("Family : " + item.Family);
    }

    //Out:
    //Family : Shah Mohammadi
    //Family : Shah Mohammadi
    //Family : Shah Mohammadi
    //Family : Shah Mohammadi
    //Family : Aghdam
    //Family : Aghdam
    //Family : Aghdam
    //Family : Aghdam

```

عملگر Range

این عملگر مجموعه ای مشخص از اعداد پشت سر هم را در طیف مشخصی ایجاد می کند. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است:

```

public static IEnumerable<Int32> Range(
    Int32 start,
    Int32 count);

```

این عملگر مجموعه ای از اعداد را از مقدار start به تعداد count تولید می کند.

مثال 1.

```

var query = Enumerable.Range(1, 5);

foreach (var item in query)
    Console.WriteLine(item);

```

مثال 2. شبیه سازی تابع فاکتوریل بوسیله عملگر Range و Aggregate.

```

static int Factorial(int number)
{
    return (Enumerable.Range(0, number + 1)
        .Aggregate(0, (s, t) => t == 0 ? 1 : s * t));
}

```

```
}
```

عملگر Empty

عملگر Empty یک مجموعه تهی از یک نوع مشخص را ایجاد می کند. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است:

```
public static IEnumerable<TResult> Empty<TResult>();
```

این عملگر مجموعه ای تهی از نوع *IEnumerable<TResult>* ایجاد کرده و به خروجی ارسال می کند.

مثال.

```
IEnumerable<Order> emptyOrder = Enumerable.Empty<Order>();
```

عملگرهای تنظیم کننده – Set Operators

این دسته از عملگرها برای انجام اعمالی نظیر اجتماع ، اشتراک و... مورد استفاده قرار می گیرد که در این دسته 4 عملگر Distinct، Intersect، Union و Except قرار دارد که در ادامه آنها را بررسی خواهیم کرد.

عملگر Distinct

عملگر Distinct عناصر تکراری موجود در یک مجموعه را حذف می کند که معدل ماده DISTICT در SQL است که در Join از آن استفاده زیادی می شود. این عملگر دارای دو سربارگزاری به صورت زیر است:

```
public static IEnumerable<TSource> Distinct<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);

public static IEnumerable<TSource> Distinct<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    IEqualityComparer<TSource> comparer);
```

این عملگر برای انجام عملیات در ابتدا یک مجموعه جدید `IEnumerable<TSource>` ایجاد می کند سپس عناصر مجموعه `source` را شمارش کرده و عناصری که در مجموعه جدید وجود نداشته باشند به آن اضافه می گردند که در بررسی عناصر برای تکراری نبودن از متدهای `GetHashCode` و `Equal` استفاده می شود که می توان برای بررسی عناصر مجموعه از یک مقایسه کننده سفارشی استفاده نمود. مقایسه سفارشی می بایست رابط `IEquityComparer` را پیاده سازی نموده باشد.

مثال 1.

```
List<int> SampleList = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 1, 8, 13 };

var query = SampleList.Distinct();

foreach (var item in query)
    Console.WriteLine(item);
```

مثال 2. استفاده از این عملگر در عملیات Join .

```
var expr =
    (from c in customers
     from o in c.Orders
     join p in products
     on o.IdProduct equals p.IdProduct
     select p
    ).Distinct();
```

عملگر Intersect

این عملگر از دو مجموعه فقط عناصری که در هر دو موجود باشند را برمی گرداند. این عملگر دارای دو سربارگذاری به صورت زیر است:

```
public static IEnumerable<TSource> Intersect<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> first,
    IEnumerable<TSource> second);

public static IEnumerable<TSource> Intersect<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> first,
    IEnumerable<TSource> second,
    IEqualityComparer<TSource> comparer);
```

این عملگر در ابتدا یک مجموعه از نوع `IEnumerable<TSource>` را ایجاد می کند و سپس عناصر مجموعه `first` را تک به تک خوانده و با عناصر مجموعه `second` مقایسه می کند، در صورتی که عنصری در هر دو مجموعه مشترک باشد به مجموعه جدید اضافه می گردد. در فرم نخست این عملگر بررسی مشترک بودن عناصر به وسیله متدهای `Equal` و `GetHashCode` انجام می شود ولی می توان از یک مقایسه کننده سفارشی که رابط `IEqualityComparer` را پیاده سازی کرده باشد، برای مقایسه عناصر استفاده نمود.

```
List<int> SampleList1 = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 1, 8, 13 };
List<int> SampleList2 = new List<int>() { 1, 5, 7, 3, 1, 6 };

var query = SampleList1.Intersect(SampleList2);

foreach (var item in query)
    Console.WriteLine(item);
```

عملگر Union

این عملگر عناصر دو مجموعه متفاوت را به یکدیگر متصل می کند و دارای دو سربارگذاری به صورت زیر است:

```
public static IEnumerable<TSource> Union<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> first,
    IEnumerable<TSource> second);

public static IEnumerable<TSource> Union<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> first,
    IEnumerable<TSource> second,
    IEqualityComparer<TSource> comparer);
```

این عملگر نیز همانند عملگرهای Distinct و Intersect در ابتدا یک مجموعه از نوع `IEnumerable<TSource>` را ایجاد می کند و سپس عناصر مجموعه first را تک به تک خوانده و عناصر غیر تکراری را در مجموعه جدید قرار می دهد سپس عناصر مجموعه second را تک به تک خوانده و با عناصر مجموعه جدید مقایسه می کند، و در صورتی که عنصری در مجموعه جدید وجود نداشته باشد به مجموعه جدید اضافه می گردد. در فرم نخست این عملگر بررسی مشترک بودن عناصر به وسیله متدهای `Equal` و `GetHashCode` انجام می شود ولی می توان از یک مقایسه کننده سفارشی که رابط `IEqualityComparer` را پیاده سازی کرده باشد، برای مقایسه عناصر استفاده نمود.

مثال.

```
List<int> SampleList1 = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 1, 8, 13 };
List<int> SampleList2 = new List<int>() { 1, 5, 7, 3, 1, 6 };

var query = SampleList1.Union(SampleList2);

foreach (var item in query)
    Console.WriteLine(item);
```

عملگر Except

این عملگر عناصر یک مجموعه را که در مجموعه دیگر وجود نداشته باشد را به خروجی ارسال می کند و دارای دو سربارگذاری به صورت زیر است:

```
public static IEnumerable<TSource> Except<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> first,
    IEnumerable<TSource> second);

public static IEnumerable<TSource> Except<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> first,
    IEnumerable<TSource> second,
    IEqualityComparer<TSource> comparer);
```

این عملگر در ابتدا یک مجموعه از نوع `IEnumerable<TSource>` را ایجاد می کند و سپس عناصر مجموعه first را تک به تک خوانده و عناصر غیر تکراری را در مجموعه جدید قرار می دهد سپس عناصر مجموعه second را تک به تک خوانده و با عناصر مجموعه جدید مقایسه می کند، و در صورتی که عنصری در مجموعه second با عنصری در مجموعه جدید مشترک باشد، آن عنصر از مجموعه جدید حذف می گردد. در فرم نخست این عملگر

بررسی مشترک بودن عناصر به وسیله متدهای GetHashCode و Equal انجام می شود ولی می توان از یک مقایسه کننده سفارشی که رابط IEqualityComparer را پیاده سازی کرده باشد، برای مقایسه عناصر استفاده نمود.

توجه داشته باشید که مجموعه خروجی در این عملگر مجموعه ای شامل تمام عناصر غیر مشترک مجموعه first با second است.

مثال.

```
List<int> SampleList1 = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 1, 8, 13 };
List<int> SampleList2 = new List<int>() { 1, 5, 7, 3, 1, 6 };

var query = SampleList1.Except(SampleList2);

foreach (var item in query)
    Console.WriteLine(item);

//output
//2
//8
//13
```

نکته بسیار مهم

در استفاده از عملگرهای الحاقی Distinct ، Intersect ، Union و Except به این نکته توجه کنید که فرم اول این عملگرها برای مقایسه عناصر از متدهای GetHashCode و Equal استفاده می کند، در صورتی که عناصری وجود داشته باشند که دارای Reference های متفاوتی باشند ولی از نظر منطقی با یدیگر برابر باشند، توسط این متدها عناصر متفاوت نتیجه گیری می شوند. برای گریز از این مشکل می توان از فرم دوم این عملگرها استفاده نمود و یا اینکه این متدها در شی مورد نظر را بازنویسی نمود.

به عنوان مثال در دو مجموعه زیر یکی از مشتریان از نظر معنایی در هر دو مجموعه وجود دارد ولی بوسیله این توابع به اشتباه انتخاب می گردد:

```
Customer[] customerSetOne = {
    new Customer {CustomerID = 46, Name = "Ali", Family = "Aghdam"},
    new Customer {CustomerID = 27, Name = "Vali", Family = "piriZadeh" },
    new Customer {CustomerID = 14, Name = "Majid", Family = "Shah Mohammadi"}};

Customer[] customerSetTwo = {
    new Customer {CustomerID = 23, Name = "Mohammad", Family = "Ajhdari"},
    new Customer {CustomerID = 22, Name = "Hossein", Family = "Aghdam" },
    new Customer {CustomerID = 46, Name = "Ali", Family = "Aghdam"}};

var customerUnion = customerSetOne.Union(customerSetTwo);

foreach (var item in customerUnion)
```

```

{
    Console.WriteLine(item);
}

//output
//Name = Ali , Family = Aghdam , CustomerID = 46
//Name = Vali , Family = piriZadeh , CustomerID = 27
//Name = Majid , Family = Shah Mohammadi , CustomerID = 14
//Name = Mohammad , Family = Ajhdari , CustomerID = 23
//Name = Hossein , Family = Aghdam , CustomerID = 22
//Name = Ali , Family = Aghdam , CustomerID = 46

```

برای اجتناب از مشکل می توان یا از فرم دوم استفاده کرد و یا متد های GetHashCode را بازنویسی نمود. در زیر این توابع را بازنویسی نموده ایم:

```

public class Customer
{
    public int CustomerID;
    public string Name;
    public string Family;

    public override string ToString()
    {
        return String.Format("Name : {0} - Family: {1} , CustomerID : {2}",
            this.Name, this.Family, this.CustomerID);
    }
    public override bool Equals(object obj)
    {
        if (!(obj is Customer))
            return false;
        else
        {
            Customer p = (Customer)obj;
            return p.CustomerID == this.CustomerID ;
        }
    }
    public override int GetHashCode()
    {
        return String.Format("{0}", this.CustomerID)
            .GetHashCode();
    }
}

```

حالا با انجام مثال قبلی خروج به صورت زیر خواهد بود:

```

//output
//Name = Ali , Family = Aghdam , CustomerID = 46
//Name = Vali , Family = piriZadeh , CustomerID = 27
//Name = Majid , Family = Shah Mohammadi , CustomerID = 14
//Name = Mohammad , Family = Ajhdari , CustomerID = 23
//Name = Hossein , Family = Aghdam , CustomerID = 22

```

عملگر Zip

این عملگر در .NET 4 به خانواده عملگرهای تنظیم کننده اضافه شده است. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است:

```
public static IEnumerable<TResult> Zip<TFirst, TSecond, TResult>(
    this IEnumerable<TFirst> first,
    IEnumerable<TSecond> second,
    Func<TFirst, TSecond, TResult> resultSelector);
```

این عملگر عناصر مجموعه first را با عناصر متناظر متناظر بوسیله اندیس، در مجموعه second را با یکدیگر ادغام می کند. دلیل نام گذاری این عملگر به Zip به خاطر شباهت آن به زیپ بوده است، به طوری که دو مجموعه را به یک مجموعه، بدون تغییر موقعیت، تبدیل می کند.

مثال.

```
Int32[] numbers = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 };
DayOfWeek[] weekdays = {
    DayOfWeek.Sunday,
    DayOfWeek.Monday,
    DayOfWeek.Tuesday,
    DayOfWeek.Wednesday,
    DayOfWeek.Thursday,
    DayOfWeek.Friday,
    DayOfWeek.Saturday};

var weekdaysNumbers = numbers.Zip(weekdays,
    (first, second) => first + " - " +
second);

foreach (var item in weekdaysNumbers)
    Console.WriteLine(item);

//output
//1 - Sunday
//2 - Monday
//3 - Tuesday
//4 - Wednesday
//5 - Thursday
//6 - Friday
//7 - Saturday
```

عملگرهای کمیت سنج – Quantifier Operators

این دسته عملگرها برای چک کردن مجموعه ها برای برقرار بودن شرط ها استفاده می شود. این دسته شامل عملگر های All ، Any و Contains است که در ادامه آنها را بررسی می کنیم.

عملگر All

این عملگر تمامی عناصر مجموعه را با یک شرط بررسی می کند و در صورتی تمامی عناصر مجموعه شرط را برقرار کنند، این عملگر مقدار true بر می گرداند. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است:

```
public static Boolean All<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Boolean> predicate);
```

این عملگر در زمان اجرا کلیه عناصر مجموعه source را با شرط predicate بررسی می کند و در صورتی که همه ی عناصر شرط را برقرار کنند، این عملگر مقدار true را بر می گرداند و در غیر اینصورت مقدار false برگردانده می شود.

مثال.

```
List<int> SampleList1 = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 1, 8, 13 };
bool query = SampleList1.All( c => ((c % 2) == 0));

Console.WriteLine(query);

//output
//False
```

نکته بسیار مهم

اگر مجموعه source تهی باشد، عملگر All همیشه مقدار true را برمی گرداند، این به خاطر این است که متد predicate هیچ موقع فراخوانی نمی شود و عملگر All مقدار true را برمی گرداند.

عملگر Any

این عملگر عناصر مجموعه را با یک شرط بررسی می کند و در صورتی عنصری شرط را برقرار کنند، این عملگر مقدار true بر می گرداند. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است:

```
public static Boolean Any<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, Boolean> predicate);

public static Boolean Any<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);
```

این عملگر در زمان اجرا عناصر مجموعه source را با شرط predicate بررسی می کند و در صورتی عنصری شرط را برقرار کنند، این عملگر مقدار true را بر می گرداند و در غیر اینصورت مقدار false برگردانده می شود.

مثال.

```
List<int> SampleList1 = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 1, 8, 13 };

bool query = SampleList1.Any( c => ((c % 2) == 0));

Console.WriteLine(query);

//output
//True
```

نکته بسیار مهم

اگر مجموعه source تهی باشد، عملگر Any همیشه مقدار true را برمی گرداند، این به خاطر این است که متد predicate هیچ موقع فراخوانی نمی شود و عملگر Any مقدار true را برمی گرداند.

عملگر Contains

این عملگر در یک مجموعه به دنبال یک عنصر مشخص می گردد و در صورت وجود، مقدار true را برمی گرداند. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است:

```
public static Boolean Contains<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    TSource value);

public static Boolean Contains<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    TSource value,
    IEqualityComparer<TSource> comparer);
```

این عملگر در هنگام اجرا ابتدا بررسی می کند که مجموعه `source` رابط `ICollection<T>` را پیاده سازی کرده باشد در این صورت از متد `Contain` مربوط به این رابط استفاده می کند در غیر این صورت تمامی اعضاء مجموعه را شمارش می کند و در صورت وجود عنصر در مجموعه `source` مقدار `true` را برمی گرداند. البته برای چک کردن عناصر از توابع `Equal` و `GetHashCode` استفاده می کند (با وجود همان مشکل که در قسمت عملگرهای تنظیم کننده توضیح داده شد) ولی می توان توسط پارامتر `compare` می توان مقایسه کننده سفارشی را تنظیم نمود.

```
List<int> SampleList1 = new List<int>() { 1, 3, 2, 3, 1, 8, 13 };  
  
bool query = SampleList1.Contains(2);  
  
Console.WriteLine(query);  
  
//output  
//True
```

عملگرهای تبدیل - Conversion Operators

این دسته از عملگرها برای تبدیل مجموعه ورودی به انواع دیگر مورد استفاده قرار می گیرد و در این دسته عملگرهای Cast و ToArray ، ToDictionary ، ToList ، ToLookup ، AsEnumerable و AsQueryable وجود دارند که در ادامه توضیح خواهیم داد.

عملگر Cast

این عملگر عناصر مجموعه را به یک نوع معین تبدیل می کند. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است:

```
public static IEnumerable<TResult> Cast<TResult>(
    this IEnumerable source);
```

این عملگر عناصر مجموعه source را خوانده و آنها را به نوع تعیین شده TResult تبدیل کرده و در یک نمونه جدید از نوع IEnumerable<TResult> قرار می دهد.

مثال.

```
ArrayList list = new ArrayList { 1, 3, 2, 3, 1, 8, 13 };

IEnumerable<int> query = list.Cast<int>();

foreach (int i in query)
    Console.WriteLine(i);
//output
//1
//3
//2
//3
//3
//1
//8
//13
```

عملگر ToArray

این عملگر عناصر یک مجموعه از نوع IEnumerable<T> را به یک آرایه T[] تبدیل می کند. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است:

```
public static TSource[] ToArray<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);
```

این عملگر در زمان اجرا تمامی عناصر مجموعه source را تک تک خوانده و به نوع TSource تبدیل می کند و سپس در آرایه جدیدی از نوع TSource[] قرار می دهد.

مثال.

```
List<int> numbers = new List<int> { 1, 3, 2, 3, 3, 1, 8, 13 };

int[] query = numbers.ToArray();

foreach (int i in query)
    Console.WriteLine(i);

//output
//1
//3
//2
//3
//3
//1
//8
//13
```

عملگر ToList

این عملگر عناصر یک مجموعه از نوع IEnumerable<T> را به یک مجموعه List<T> تبدیل می کند. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است:

```
public static List<TSource> ToList<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);
```

این عملگر در زمان اجرا تمامی عناصر مجموعه source را تک تک خوانده و در به نوع TSource تبدیل می کند و سپس در مجموعه جدیدی از نوع List<TSource> قرار می دهد.

مثال.

```
int[] numbers = { 1, 3, 2, 3, 3, 1, 8, 13 };

List<int> query = numbers.ToList();

foreach (int i in query)
    Console.WriteLine(i);

//output
//1
//3
```

```
//2
//3
//3
//1
//8
//13
```

عملگر ToDictionary

این عملگر یک عناصر مجموعه را به نوع Dictionary<TKey, TSource> تبدیل می کند. فرم کلی این عملگر به صورت زیر است:

```
public static Dictionary<TKey, TSource> ToDictionary<TSource, TKey>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector);

public static Dictionary<TKey, TSource> ToDictionary<TSource, TKey>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector,
    IEqualityComparer<TKey> comparer);

public static Dictionary<TKey, TElement> ToDictionary<TSource, TKey, TElement>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector,
    Func<TSource, TElement> elementSelector);

public static Dictionary<TKey, TElement> ToDictionary<TSource, TKey, TElement>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector,
    Func<TSource, TElement> elementSelector,
    IEqualityComparer<TKey> comparer);
```

در فرم نخست این عملگر مجموعه source را تک تک شمارش کرده و یک نوع جدید از Dictionary<TKey, TSource> , ایجاد می کند و سپس عناصر مجموعه source را بوسیله تابع keySelector ارزیابی می شوند و مقدار Key برای مجموعه Dictionary را تولید می کند سپس مقدار آن عنصر به عنوان TSource و یا همان Value در نظر گرفته می شود و به همین ترتیب

در فرم دوم پارامتر comparer امکان تعیین یک تابع مقایسه کننده سفارشی را تعیین می کند.

در فرم سوم از پارامتر elementSelector می توان برای تعیین نوع TSource و یا همان Value استفاده کرد.

فرم آخر این عملگر مجموعی از فرم های دیگر است یعنی در آن بوسیله elementSelector می توان نوع TSource را تعیین کرد و بوسیله پارامتر comparer می توان تابع مقایسه کننده سفارشی را تعیین کرد.

مثال.

```
var customersDictionary =
    customers
    .ToDictionary(c => c.Name,
    c => new { c.Name, c.City });
```

عملگر ToLookup

این عملگر برای تبدیل یک مجموعه یا لیست به نوع $Lookup<K, T>$ مورد استفاده قرار می گیرد. پیاده سازی کلی $Lookup<K, T>$ به صورت زیر است:

```
public class Lookup<K, T> : IEnumerable<IGrouping<K, T>>
{
    public int Count { get; }
    public IEnumerable<T> this[K key] { get; }
    public bool Contains(K key);
    public IEnumerator<IGrouping<K, T>> GetEnumerator();
}
```

این رابط این امکان را فراهم می کند یک کلید می تواند به چندین T اشاره کند که این امکان فراهم ساختن ساختار one-to-many را فراهم می کند.

عملگر ToLookup دارای چهار فرم کلی به صورت زیر است:

```
public static Lookup<TKey, TSource> ToLookup<TSource, TKey>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector);

public static Lookup<TKey, TSource> ToLookup<TSource, TKey>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector,
    IEqualityComparer<TKey> comparer);

public static Lookup<TKey, TElement> ToLookup<TSource, TKey, TElement>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector,
    Func<TSource, TElement> elementSelector);

public static Lookup<TKey, TElement> ToLookup<TSource, TKey, TElement>(
    this IEnumerable<TSource> source,
    Func<TSource, TKey> keySelector,
    Func<TSource, TElement> elementSelector,
    IEqualityComparer<TKey> comparer);
```

درفرم نخست این عملگر مجموعه source را تک تک شمارش کرده و یک نوع جدید از Lookup<TKey , TSource> ایجاد می کند و سپس عناصر مجموعه source را بوسیله تابع keySelector ارزیابی می شوند و مقدار Key برای مجموعه Lookup را تولید می کند سپس مقدار آن عنصر به عنوان TSource و یا همان Value در نظر گرفته می شود و به همین ترتیب...

در فرم دوم پارامتر comparer امکان تعیین یک تابع مقایسه کننده سفارشی را تعیین می کند. در فرم سوم از پارامتر elementSelector می توان برای تعیین نوع TSource و یا همان Value استفاده کرد.

فرم آخر این عملگر مجموعی از فرم های دیگر است یعنی در آن بوسیله elementSelector می توان نوع TSource را تعیین کرد و بوسیله پارامتر comparer می توان تابع مقایسه کننده سفارشی را تعیین کرد.

مثال.

```
var ordersByProduct =
    ( from c in customers
      from o in c.Orders
      select o )
    .ToLookup(o => o.OrderID);

Console.WriteLine("\n\nNumber of orders for Product 1: {0}\n",
    ordersByProduct[1].Count());
```

عملگر AsEnumerable

این عملگر یک مجموعه را به یک مجموعه از نوع IEnumerable<TSource> تبدیل می کند. فرم کلی این عملگر به این صورت است:

```
public static IEnumerable<TSource> AsEnumerable<TSource>(
    this IEnumerable<TSource> source);
```

این عملگر به سادگی مجموعه source را به نوع IEnumerable<TSource> تبدیل می کند. این دسته از عملگرها به اصطلاح "conversion on the fly" خوانده می شوند که این امکان را فراهم می کنند که بتوان توابع توسعه عام را بر روی نوع های که توابعی با همان نام دارند، اجرا نمود. به عنوان مثال کلاس Customers را با پیاده سازی زیر که یک تابع توسعه Where برای آن تعریف شده، در نظر بگیرید.

```

public class Customers : List<Customer>
{
    public Customers(IEnumerable<Customer> items)
        : base(items)
    {
    }
}

public static class CustomersExtension
{
    public static Customers Where(this Customers source,
        Func<Customer, Boolean> predicate)
    {
        Customers result = new Customers(source);
        Console.WriteLine("Custom Where extension method");
        foreach (var item in source)
        {
            if (predicate(item))
                result.Add(item);
        }
        return result;
    }
}

```

حالا اگر بخواهیم بر سو جوی بر روی یک نمونه از شیء Customers انجام دهیم، متد نتوسعه جدید اجرا خواهد شد و از متد Where نمی توان استفاده نمود. به مثال زیر دقت کنید:

```

List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer(){Name="Ali",Family="Aghdam",Country="iran",CustomerID =0},
    new Customer(){Name="Majid",Family="Shah Mohammadi",Country="iran",CustomerID=1}
};

Customers customersList = new Customers(customers);

var expr =
    from c in customersList
    where c.Country == "iran"
    select c;

foreach (var item in expr)
{
    Console.WriteLine(item);
}

//output
//Custom Where extension method
//Name = Ali , Family = Aghdam , CustomerID = 0
//Name = Vali , Family = piriZadeh , CustomerID =1

```

حال اگر بخواهید که متد عام Where مربوط به LINQ را بر روی Customers اجرا کنید، نیاز به استفاده از عملگر AsEnumerable خواهید کرد. در پرس و جوی زیر از متد عام Where بر روی Customers استفاده شده است.

```
List<Customer> customers = new List<Customer>()
{
    new Customer(){Name="Ali",Family="Aghdam",Country="iran",CustomerID =0},
    new Customer(){Name="Majid",Family="Shah
Mohammadi",Country="iran",CustomerID=1}
};

Customers customersList = new Customers(customers);

var expr =
    from c in customersList.AsEnumerable()
    where c.Country == "iran"
    select c;

foreach (var item in expr)
{
    Console.WriteLine(item);
}

//output
//Name = Ali , Family = Aghdam , CustomerID = 0
//Name = Vali , Family = piriZadeh , CustomerID =1
```


پیوست 1

در این پیوست پیاده سازی کلاس های به کار رفته برای تشریح عملگر های استاندارد پرس و جو در فصل چهار آمده است.

کلاس Customer

```
public class Customer
{
    public int CustomerID;
    public string Name;
    public string Family;
    public string Address;
    public string City;
    public string Region;
    public string PostalCode;
    public string Country;
    public string Phone;
    public List<Order> Orders;
}
```

کلاس Order

```
public class Order
{
    public int OrderID;
    public int CustomerID;
    public Customer Customer;
    public DateTime OrderDate;
    public decimal Total;
}
```

کلاس Product

```
public class Product
{
    public int ProductID;
    public string Name;
    public string Category;
    public decimal UnitPrice;
    public int UnitsInStock;
}
```

پیوست 2

نحوه تبدیل عبارات SQL به پرس و جویهای LINQ

دستور Select

عبارت پرس و جوی زیر در SQL برای برگرداندن تمامی رکورد های جدول Person استفاده می شود:

```
SELECT * FROM Person
```

عبارت پرس و جوی معادل با دستور بالا در LINQ به صورت زیر است:

```
from p in context.Persons  
select p;
```

دستور Select چند ستونی

برای انتخاب چند ستونی در SQL ستون ها را با ویرگول از هم جدا می کردیم:

```
SELECT FName, LName FROM Person
```

در LINQ برای انتخاب چند ستونی از نوع های بی نام استفاده می کنیم:

```
from p in context.Persons  
select new  
{  
    p.FName ,  
    p.LName  
}
```

نکته: در LINQ می توان دستور Select چند سطحی نیز نوشت که بیشتر برای کار join ازش استفاده میشه.

دستور Where

از این دستور در SQL برای انتخاب نتایج (ResultSet) بر اساس شرط و یا شروطی استفاده می شود:

```
SELECT * FROM Person
WHERE ID == 1
```

از ماده Where در LINQ برای همین مورد استفاده می شود. عبارت بالا معادل عبارت زیر در LINQ است:

```
from p in context.Persons
where p.ID == 1
select c
```

در عبارت های SQL از ماده ی LIKE برای شرط ها استفاده می شود که از متد های Contain ، StartWith و EndWith می توان برای انجام عملیات همانند ماده LIKE استفاده نمود. به عنوان مثال عبارات SQL زیر را در نظر بگیرید:

```
// 1.
SELECT * FROM Person
WHERE LName LIKE 'A%'

// 2.
SELECT * FROM Person
WHERE LName LIKE '%ghdam'

// 3.
SELECT * FROM Person
WHERE LName LIKE '%Aghdam%'
```

عبارت معادل آن در LINQ بوسیله استفاده از متد Contain و StartWith و EndWith به صورت زیر است:

```
// 1.
from p in context.Persons
where p.LName.StartsWith("A")

// 2.
from p in context.Persons
where p.LName.EndsWith("ghdam")

// 3.
from p in context.Persons
where p.LName.Contains("Aghdam")
```

همچنین برای موارد پیشرفته تر می توانید از کاراکتر های کنترلی مورد استفاده در % SQL ، _ ، | و [] (نیز استفاده کنید. اطمینان داشته باشید که این عملگرها به عبارات معادل SQL تبدیل خواهند شد.

نکته: برای اینکه چندین شرط را بررسی کنید می تواند از کاراکتر های && برای And و | برای Or استفاده کنید .

دستور IN و Not IN

از کلمه کلیدی IN در SQL برای تعیین مقدار یک فیلد به صورت دقیق استفاده می شود (می توان بیش از یک مقدار را برای فیلد ها تعیین کرد) و از کلمه کلیدی Not IN برای عملیات مخالف آن.!

```
//IN
SELECT * FROM Customer
WHERE ID IN(1,2,3,4,5)

//Not IN
SELECT * FROM Customer
WHERE ID NOT IN(1,2,3,4,5)
```

برای شبیه سازی این کلمه های کلیدی در LINQ از متد Contains استفاده می کنیم، به صورت زیر:

```
//IN
from f in context.Customer
where f.ID.Contains(1,2,3,4,5)
select f

//Not IN
from f in context.Customer
where ! f.ID.Contains(1,2,3,4,5)
select f
```

دستور Union

از دستور Union در SQL برای تلفیق دو ResultSet در قالب یک ResultSet استفاده می کردیم:

```
SELECT FName, LName FROM Person
UNION
SELECT FName, LName FROM Customer
```

عبارت معادل LINQ، عبارت بالا را می توان بوسیله متد Union شبیه سازی کرد:

```
var q1 = from p in context.Person
         select new { p.FName , p.LName};

var q2 = from c in context.Customer
         select new { c.FName , c.LName};

var qUnion = q1.Union(q2);
```

دستور Union All

در SQL دستور Union به صورت خودکار رکوردهای تکراری را حذف می کرد و در LINQ متد Union نیز همین کار را انجام می دهد. در SQL برای جلوگیری از این موضوع از Union All استفاده می کردیم و در LINQ می توان از متد Concat برای این منظور استفاده نمود.

عبارت LINQ قبلی را می توان به صورت زیر برای شبیه سازی دستور Union All در LINQ نوشت:

```
var q1 = from p in context.Person
         select new { p.FName , p.LName};

var q2 = from c in context.Customer
         select new { c.FName , c.LName};

var qUnion = q1.Concat(q2);
```

نکته: باید توجه داشته باشید که متدهای Union و Concat تنها می توانند بر روی انواعی عمل کنند که خصوصیت های با نوع های یکسان داشته باشد.

دستور Group By

ماده Group By سبب می شود سطرهایی که در ستون یا ستون های مشخص شده مقادیر یکسان دارند در یک سطر ترکیب شوند. این دستور در LINQ به وسیله عملگر GroupBy پیاده سازی شده است

```
SELECT Country , Count(*) FROM Customer  
GROUP BY Country
```

معادل عبارت SQL بالا در LINQ به صورت زیر است:

```
from c in Context.Customer  
group c by c.Country into cc  
select new { Cuntry = cc.Key , Count = cc.Count() };
```

نکته: برای Group By چند ستونی به [اینجا](#) مراجعه کنید.

دستور Order By :

از این ماده برای مرتب سازی اطلاعات استفاده می شود. در LINQ از عملگر OrderBy و OrderByDescending استفاده می شود.

1. Order By صعودی در SQL

```
SELECT FName , LName , Country FROM customers  
ORDER BY country
```

2. Order By صعودی در LINQ

```
from c in context.Customers  
order by c.Country  
select new {  
    c.FName ,  
    c.LName ,  
    c.Country  
}
```

3. Order By نزولی در SQL

```
SELECT FName , LName , Country FROM customers  
ORDER BY country Desc
```

4. Order By نزولی در LINQ

```
from c in context.Customers
order by c.Country descending
select new {
    c.FName ,
    c.LName ,
    c.Country
}
```

عملیات Join

این نوع عملگرها برای متحد کردن چند مجموعه عناصر که دارای اشتراکاتی هستند، استفاده می شود. عملگرهای اتصال در LINQ دقیقاً همانند ماده های اتصال در SQL عمل می کنند. هر مجموعه عنصر و یا منبع داده ویژگی های کلیدی را دارا می باشد که بوسیله آنها می توان داده ها را مقایسه و جمع آوری نمود. به طور کلی سه روش Join وجود دارد:

1. **Inner Join**: در این نوع Join ارتباط دو جدول از طریق رابطه منطقی برقرار شده و فقط رکورد هایی در نتیجه شرکت می کنند که مقدار متناظر در هر دو جدول وجود داشته باشد: نمونه این Join در LINQ :

```
from c in customers
join o in orders on c.CustomerID equals o.CustomerID
select new {FullName = c.Name + " " +
    c.Family ,
    c.CustomerID ,
    o.OrderDate ,
    TotalOrder = o.Total
};
```

2. **Outer Join**: Outer Join ارتباط منطقی بین دو جدول عنوان شده ولی بر خلاف Inner Join رکورد هایی که در جدول دیگر دارا مقدار متناظر نیستند، نیز می توانند در نتیجه ظاهر شوند . Join به سه صورت Left ، Right و Full انجام می شود.

نمونه Left Outer Join در LINQ

```
from p in context.Person
join pa in context.PersonAddress on p.Id equals pa.PersonId into tempAddresses
from addresses in tempAddresses.DefaultIfEmpty()
select new { p.FirstName, p.LastName, addresses.State };
```

نمونه LINQ در Right Outer Join

```
from p in context.Person
join pa in context.PersonAddress
on p.Id equals pa.PersonId into tempAddresses
from pa in tempAddresses.DefaultIfEmpty()
select new
{
    PersonName = addresses != null ? addresses.Name : null,
    DepartmentName = pa.State
}
```

نمونه LINQ در Full Outer Join

```
from p in context.Person
join pa in context.PersonAddress on p.Id equals pa.PersonId into tempAddresses
from addresses in tempAddresses.DefaultIfEmpty()
select new { p.FirstName, p.LastName, addresses.State }).Union(
    from pa2 in context.PersonAddress
    join p2 in context.Person on pa2.PersonId equals p2.Id into tempPersons
    from persons in tempPersons.DefaultIfEmpty()
    select new { persons.FirstName, persons.LastName, pa2.State })
```

3. Cross Join: در این نوع از Join حاصلضرب دکارتی دو جدول به عنوان نتیجه محاسبه می گردد و

نیازی به رابطه منطقی نیست.

```
from p in context.Person
from pa in context.PersonAddress
select new
{
    p.FName,
    p.LName,
    pa.State
}
```